БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН • № 178 (19.254). • 1985 йил 7 август, чоршанба • Баҳоси 3 тийин.

МАТОНАТ ВА МАРДЛИК

Азиз ўртоқлар!

Совет кишилари «Михаил Сомов» илмий-экспедиция кемаси экипажининг Антарктика музликларидаги мардонавор дрейфини, «Владивосток» музёрар кемаси денгизчилари қийин шароитларда қандай қилиб ўртоқларига ёрдам берганликларини ҳаяжон ва эътибор билан кузатиб турдилар. Мардлик ва юксак маҳорат, ўз бурчига садоқат сизларга қаттиқ синовдан шараф билан ўтиш имконини берди. Сизларнинг ишларингизда бизнинг совет характеримиз ёрқин намоён бўлмоқда. Ватан ҳақли равишда сизлар билан фахрланади.

Эсон-омон тоза сувга чиқиб олишларингизни, тезроқ уйга қайтишларингизни тилайман. Сизларга сиҳат-саломатлик, бахт-саодат ва социалистик Ватанимиз равнақи йўлида янги-янги зафарлар тилайман.

М. ГОРБАЧЕВ.

Партия ташкилотлари ҳаётидаги муҳим босқич

Республика партия ташкилотларида ҳисобот ва сайловлар бошланди. Шу кунларда партия группалари ва цех партия ташкилотларида шундай йиғилишлар бўлиб ўтмоқда. Кейинроқ бошланғич партия ташкилотларининг ҳисобот давридаги фаолиятига якун ясалади. Бу йиғилишларнинг ғоят катта аҳамияти шундаки, улар КПСС XXVII съездига тайёргарлик кенг қулам касб этиб бораётган паллада ўтаётир. «Съездга тайёргарлик, бўлажак ҳисобот ва сайловлар коммунистларнинг активлиги ва масъулиятини юксалтиришга, партия ташкилотларининг жанговарлик қобилиятини кучайтиришга, уларнинг омма билан алоқаларини мустаҳкамлашга ва пировард натижада партиянинг раҳбарлик ролини оширишга бутун чоралар билан кўмаклашиши лозим»,— деб таъкидлади КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ М. С. Горбачев Марказий Комитетнинг 1985 йил апрель Пленумида.

Ҳисобот ва сайлов йиғилишлари бошланғич партия ташкилотлари ҳаётида юксак сафарбарлик аҳамиятига эга бўлган босқичдир. Коммунистлар ўтган бир йил ичида, умуман, КПСС XXVI съездидан сўнгги давр мобайнида нималар қилингани ва қилинаётганини синчковлик билан таҳлил қилиб чиқадилар, меҳнат коллективларини социал-иқтисодий ривожлантиришнинг навбатдаги вазифаларини белгилаб оладилар. Ҳисобот-сайлов йиғилишлари В. И. Ленин айтганидек, партия съездига хўжалик ва маданий қурилишнинг, ижтимоий ҳаётнинг барча томонларини ривожлантиришнинг синалган амалий тажрибаларини олиб келиш учун минглаб коммунистларнинг фикр ва мулоҳазаларини, таклифларини тўлароқ аниқлаш ва ҳисобга олиш имкониятини беради.

Партия комитетлари КПСС XXVI съезди қарорлари, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг XVI пленуми кўрсатмалари асосида қуйи партия ташкилотлари жанговарлигини ошириш, коммунистларнинг ижтимоий ва меҳнат активлигини ўстириш йўлида муҳим тадбирларни амалга оширдилар.

Бироқ ҳозирги шароитда партия ва мамлакатимиз олдида турган катта мураккаб иқтисодий, социал ва ғоявий-сиёсий вазифалар партия қуйи бўғини зиммасига янада юксак вазифалар қўймоқда.

Ҳисобот-сайлов кампанияси даврида янги таҳрирдаги КПСС Программаси, КПСС Уставига киритиладиган ўзгартишлар, мамлакатни иқтисодий ва социал ривожлантиришнинг Асосий йўналишлари лойиҳалари ҳам қизғин муҳокама қилинади. Вазифа шуки, бу муҳим ҳужжатнинг сиёсий мазмуни ва мағзини ҳар бир коммунист, ҳар бир совет кишисининг онгига чуқур етказиш лозим.

Йиғилишларда ҳар бир корхона, колхоз ва совхоз, идорадаги ишнинг аҳволи чуқур таҳлил қилиниши, партия ташкилотининг хўжаликка раҳбарлик соҳасидаги фаолияти принципиал баҳоланиши лозим. Ишлаб чиқаришни техника жиҳатидан такомиллаштириш планлари қандай бажарилаётгани ва бу ишларнинг нечоғли кўпроқ самара бераётгани, ҳар бир раҳбар ва ҳар бир меҳнатчининг ўз вазифасини тўла тушуниб етиши, фан-техника тараққиётини жадаллаштириш ишига самарали иштирокини таъминлаш учун нималар қилинаётгани, ишлаб чиқаришни бошқариш, меҳнатни ташкил этиш ва меҳнат маданиятини оширишга қаратилган чора-тадбирларнинг бажарилиши атрофлича қараб чиқилиши керак. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети XVI пленуми қарорлари асосида кадрлар билан ишлашнинг аҳволи, қарорлар ижросини таъминлаш ва ижрони назорат қилиш, маъмурият фаолиятини контрол қилишнинг бориши ва бошқа кўп муҳим вазифалар танқид ва ўз-ўзини танқид руҳида чуқур муҳокама қилиниши зарур.

Партиямиз навбатдаги съездига тайёргарлик якунловчи йил ва умуман, ўн биринчи беш йилликнинг ишлаб чиқариш планларини, давлатга пахта, дон, мева, сабзавот, полиз ва чорвачилик маҳсулотлари сотиш юзасидан қабул қилинган мажбуриятларни муддатидан илгари бажариш учун умумхалқ социалистик мусобақасини авж олдириб юборди. Меҳнаткашларнинг оммавий ватанпарварлик ташаббусига етакчилик қилиш ва мусобақанинг таъсирчанлигини кучайтириш коммунистларнинг биринчи даражали вазифасидир. Шундай экан, бу муҳим масала ҳисобот-сайлов йиғилишларида атрофлича муҳокама қилинмоғи керак.

Ҳисобот ва сайловлар давомида КПСС Марказий Комитетининг 1983 йил июнь Пленуми қарорлари асосида партия ташкилотларининг меҳнаткашларни коммунистик руҳда тарбиялаш соҳасидаги иши, оғзаки сиёсий агитация ва пропаганда ишларининг самарадорлигини ошириш йўллари чуқур ва атрофлича кўриб чиқилади.

Ҳар бир бошланғич партия ташкилотининг самарали фаолияти, унинг обрўси ва коллективга таъсир кучи КПСС Марказий Комитетининг кейинги Пленумлари, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг XVI пленуми топшириқларига, партия Уставининг партия сафларини ҳамиша мусаффо сақлаш, ҳар бир коммунистнинг Ленин партияси аъзоси деган улуғ номини шараф билан оқлаши лозимлиги ҳақидаги талабларига нечоғли изчил амал қилаётганига боғлиқдир. Партияга энг муносиб кишиларни танлаб қабул қилиш, айни пайтда талабчанликни кучайтириш, партия ички ҳаётини такомиллаштириш, партия интизомини мустаҳкамлашда барча коммунистларнинг иштирокини таъминлаш, — бу масалаларнинг ҳаммаси хусусида ҳисобот-сайлов йиғилишларида талабчанлик билан сўз юритилиши, айниқса, муҳимдир.

Йиғилишларнинг партия ички демократияси принципларига ҳамда Устав талабларига қатъий амал қилинган ҳолда юксак савияда ўтишига эришмоқ лозим. Унда дабдабабозлик, мақтанчоқлик, саёз фикр юритиш каби партия ҳаётига зид бўлган иллатларга асло йўл қўйиб бўлмайди. Аксинча, эришилган ютуқларга соғлом баҳо бериш, энг яхши тажрибаларни умумлаштириш, танқид ва ўз-ўзини танқидни кучайтириш, камчиликларни келтириб чиқарадиган сабабларни аниқлаш, конкрет ва асосли тавсиялар ишлаб чиқиш керак. Ҳисобот докладлари, музокарага қатнашган коммунистларнинг сўзлари, қабул қилинаётган қарорлар энг аввало ишчанлик ва партиявий принципиаллик руҳи билан суғорилган бўлишига эришиш лозим.

Ҳисобот ва сайловларга тайёргарлик ва уни ўтказиш давомида район, шаҳар ва область партия комитетларидан бу соҳада ибратли иш қилган партия ташкилотларининг тажрибасини кенг ёйиш талаб қилинади. Ҳамма ерда партия ташкилотларининг съездолди жанговарлик кўриги пишиқ-пухта ўтказилиши зарур. «Ташэлектромаш» заводи партия ташкилоти кўрикдан коммунистларнинг ташаббускорлиги ва активлигини оширишда кенг фойдаланди. Чирчиқдаги СССР 50 йиллиги номли қийин эрийдиган ва ўтга чидамли металлар комбинати. Хоразм областидаги Аваз Ўтар номли колхоз партия ташкилотларида сайлаб қўйиладиган лавозимларга принципиал, софдил ва одамлар билан ишлай олиш лаёқатига эга бўлган коммунистлар тавсия қилинмоқда. Бу ерда ҳисобот-сайлов йиғилишларини тайёрлаш ва ўтказишга барча коммунистлар актив жалб қилинганлар. Бундай ибратли ишларни бошқа кўпгина бошланғич ташкилотларда ҳам кўриш мумкин.

Ҳисобот ва сайлов йиғилишларининг муваффақиятли ўтиши кўп жиҳатдан коммунистларнинг йиғилишни тайёрлаш ва масалаларни муҳокама қилишга фаол иштирок этишига, партия раҳбар органларининг партия ташкилоти ҳаётидаги бу муҳим воқеага диққат-эътибор билан қарашига ва уларга яқиндан ёрдам беришига боғлиқ.

Ҳисобот ва сайловлар партия ташкилотларига, барча коммунистларга навбатдаги сиёсий-хўжалик вазифаларини муваффақиятли бажариш, КПСС XXVII съезди ва Ўзбекистон Компартияси XXI съездини муносиб кутиб олиш учун янги ижодий куч-ғайрат бағишлайди. Шунга эришайликки, партиямиз навбатдаги съездига тайёргарликнинг асосий босқичи—бошланғич ташкилотларда ҳисобот ва сайлов йиғилишлари зўр уюшқоқлик, барча коммунистларнинг фаол иштирокида, юксак савияда ўтсин.

КПСС XXVII СЪЕЗДИГА — 27 ЗАРБДОР ЎН КУНЛИК!

- Меҳнат зафарларимиз – КПСС XXVII съезди ва Ўзбекистон Компартиясининг XXI съездига!
- Саккизинчи зарбдор ўн кунлик вахтасида
- Илғорлар тажрибасини ҳамманинг мулкига айлантириш учун курашайлик!

Бўка районидаги Ильич номли колхознинг Азимбой Йўлдошев бошлиқ бригадаси аъзолари давлатга пахта сотиш беш йиллик планини тўрт йилда бажарган эдилар. Шу кунларда коллектив КПСС XXVII съезди шарафига мусобақалашиб, ғўза парваришини кун сайин кучайтирмоқдалар.

Суратларда: 1. Бригадир А. Йўлдошев. 2. Ғўзаларга парвариш бериш пайти.

Р. Шамсутдинов фотолари. (ЎзТАГ).

ВАҚТДАН ЎЗИБ

Тошкентдаги «Малика» трикотаж ишлаб чиқариш бирлашмасининг таниқли тўқувчиси Т. Молеванинг дугоналари съездолди вахтасида эришган катта муваффақият билан табриклашди. У беш йиллик бошидан буён 8 йиллик топшириқни бажариб қўйди. Илғор ишчи ўз станокларидан 100 минг килограммга яқин капроацетат ва ацетат газламаси олди. Маҳсулотнинг деярли ҳаммаси биринчи сортга қабул қилинди.

Хизмат кўрсатиш зонасини кенгайтириш, юксак профессионал маҳорат туфайли Т. Молева вақтдан ўзиб ишляпти. У хом ашё запасини бир сменага етарли қилиб олдиндан тайёрлаб қўяди. Ҳар бир иш дақиқасидан мумкин қадар кўпроқ фойдаланаётгани — унинг муҳим резервидир, албатта.

Бирлашмада тўрт мингдан кўпроқ ишчи партия съезди шарафига меҳнат вахтасида ишламоқда. Шундан икки юз киши бу йилги планни бажарди. Ишлаб чиқариш илғорлари ва новаторларидан етти юз киши эса беш йиллик планни адо этди.

(ЎзТАГ).

ҚИЗҒИН КУНЛАР

Партиямиз XXVII съезди шарафига бошланган умумхалқ мусобақасида комбинатимиз коллективи фаол иштирок этмоқда. Ўн биринчи беш йилликнинг якунловчи йили етти ойлик топшириқлари 101,8 бажарилди. Пландаги 17 миллион 93 минг сўмлик ўрнига 17 миллион 403 минг сўмлик маҳсулот реализация қилинди, маҳсулот таннархи арзонлашди. Меҳнат унумдорлигини ошириш топшириғини белгиланганидан 1,6 процент ортиғи билан адо этдик.

Шу кеча-кундузда кўплаб юқори сифатли ун, аралаш озуқа ва омихта ем тайёрлаб, топшириқларни ошириб бажаряпмиз. Айниқса, Сергей Михайлов бошчилик қилаётган цехнинг Собир Қўчқоров бригадаси аъзолари мусобақада пешқадам. Бригада ўтган ойлар давомида 65 тонна қўшимча ун ишлаб чиқариб, корхона ички меҳнат беллашувида ғолиблик қилди. Етти ўн кунлик илғорлари орасида 1-тегирмон цехи ҳам бор. Коллективнинг Александр Ян Зун-Цой бошлиқ бригадаси аъзолари ўтган ўн кунликлар ичида планга қўшимча 822 тонна юқори сифатли ун тайёрлашди.

Съезд шарафига зарбдор вахтага чиққан комбинатимиз ишчи-хизматчилари ун ва аралаш озуқа ишлаб чиқариш, реализация қилиш, ихтирочилик ва рационализаторлик таклифларини жорий этиш, шунингдек эҳтиёт қисмлар, электр энергияси тежаб қолиш юзасидан зиммаларига оширилган мажбуриятлар олишди. Мақсадимиз — КПСС XXVII съезди ва Ўзбекистон Компартиясининг XXI съездини муносиб кутиб олиш, якунловчи йилни муваффақиятли якунлашдан иборат.

Александр ДОРОХИН,
Фарғона дон маҳсулотлари комбинати электр слесарлар бригадаси бошлиғи.

ИНТИЗОМ—КАТТА РЕЗЕРВ

БУГУН—ҲИСОРАК СУВ ОМБОРИ ҚУРИЛИШИДА

Бугунги кунда сув омбори қурилишида тўғонни барпо этиш муҳим объект бўлиб қолди. Қудратли «БелАЗ» ва «КрАЗ»лар тўғон қурилишига икки карьердан тош ва бошқа материалларни пешма-пеш ташиб келтиришмоқда. Тўғон битгач, унинг баландлиги 140 метрга етади. «Гиссаракгидрострой» бошқармаси бошлиғи Комил Амиров шундай ҳикоя қилади:

— Ҳозир бизнинг ишимизда энг масъулиятли палла бошланди. Объект қурилиши якунланиш босқичига кирди. Бинокорлик ишлари уч сменада олиб бориляпти. Тўғон 103 метргача кўтарилди.

Бошқа объектлар қурилишида ҳам ишлар қизғин. Иккинчи участкада 4 бригада мусобақалашиб ишламоқда. Улардан бирини Муҳаммади Гулматов бошқараётир. 40 кишилик коллектив аъзолари сув ўтказиш иншооти қурилишини жадаллаштириш учун ғайрат билан меҳнат қиляпти. Иншоот Яккабоғ ва Китоб каналларига сув тақсимлаб беради. Хўжалик ҳисобида ишлаётган М. Гулматов бригадаси объектни КПСС XXVII съезди очиладиган кунгача фойдаланишга топширишдан иборат юксак социалистик мажбурият қабул қилди. Шу йилнинг етти ойи якунлари мажбурият шараф билан бажарилаётганидан далолат бериб турибди. Ўтган ойлар ичида бригада 32 минг сўмлик кўп иш бажарди.

Объектдаги бошқа бригадалар ҳам баланд руҳ билан меҳнат қилмоқдалар. Пайвандчи Ўктам Ўроқов ва кран машинисти Озод Норқулов имкониятлардан самарали фойдаланиб, ишларни жадаллаштиришга муносиб ҳисса қўшаётганликлари учун яқинда «Жигули» енгил автомашинаси билан тақдирландилар.

Ҳисорак қурувчилари сув омборини барвақтроқ фойдаланишга топшириш учун курашиб, экинлар ҳосилдорлигини оширишга катта мадад кўрсатиш тадбирларини кўряптилар. Улар шуни яхши биладиларки, съездолди мусобақасида қўлга киритилган ҳар бир муваффақият Қарши чўлини гуллаб-яшнаган боғ-роғларга, бепоён пахта ва бошқа экин майдонларига тезроқ айлантиришга ёрдам беради.

Бу ерда тартиб-интизомга қатъий риоя қилиниши ишларнинг жадал суръатлар билан олиб борилишида муҳим роль ўйнаяпти. Иншоот қурилиши раҳбарларининг таъкидлашича, тартиб ва интизом — объектларни тезроқ барпо этиш ва эртароқ фойдаланишга топширишнинг муҳим резервидир.

М. КРИМСКАЯ,
Ўзбекистон ССР Мелиорация ва сув хўжалиги министрлиги матбуот марказининг мухбири.

Илғорларга Қизил байроқлар

ЭЛ ДАСТУРХОНИГА МЎЛ-КЎЛ МЕВА-САБЗАВОТ МАҲСУЛОТЛАРИ ЕТКАЗИБ БЕРАЕТГАН ПЕШҚАДАМЛАРДАН ИБРАТ ОЛАЙЛИК!

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети, Ўзбекистон Касаба союзлари республика Совети ва Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитети давлатга мева-сабзавот маҳсулотлари сотиш юзасидан областлар, районлар, колхозлар ва совхозлар ўртасидаги социалистик мусобақанинг 1985 йил 1 августгача бўлган якунларини кўриб чиқдилар.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети, Ўзбекистон Касаба союзлари республика Совети ва Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетининг кўчма Қизил байроқлари қуйидагиларга берилди:

Фарғона области,

Наманган области,

Самарқанд областининг Самарқанд райони,

Бухоро областининг Қоракўл райони,

Жиззах областининг Дўстлик райони,

Андижон область Андижон районидаги Охунбобоев номли совхоз,

Фарғона область Киров районидаги «Бешариқ» совхози,

Андижон область Ленин районидаги «Правда Востока» колхози.

УЮШҚОҚЛИК—ЮТУҚЛАР ГАРОВИ

ПЛАНДАН ТАШҚАРИ МАҲСУЛОТ

● Попдаги «Узбеккровля» комбинати республика қурилишларига пландан ташқари 80 минг квадрат метр томга ёпиладиган материал жўнатди. Ҳолбуки яқингинада бу корхона қолоқлар сафида ҳисобланарди. Йил бошидан турдош корхоналар унга хом ашёни анча кам етказиб беришарди.

Республика Бинокорлик материаллари саноати министрлигининг ёрдами билан иккинчи кварталда аҳвол яхшиланди. Лекин қўлдан бой берилган ишларнинг ўрнини қоплаш учун бутун коллективнинг катта куч-ғайрат сарфлаши лозим эди. Юксак уюшқоқлик, фойдаланилмаган резервларни излаб топиш, янги техника ва технологияни жорий қилиш муваффақиятга замин бўлди. Комбинат мутахассислари Омскдаги ўхшаш корхонада бўлиб, картонни юқори вакуум билан ишлаш системасини ўрганиб, уни ўзларида қўлландилар. Бу ҳам маҳсулот ишлаб чиқаришни сезиларли даражада тезлаштирди.

КПСС XXVII съезди шарафига социалистик мусобақада О. Йўлдошев, О. Азимов бошлиқ сменалар, Н. Иномов бригадаси пешқадамлик қилмоқда. Улар пландан ташқари кўплаб маҳсулот ишлаб чиқардилар. Комбинат коллективи якунловчи йил топшириғини муддатидан илгари бажаришга аҳд қилди.

(ЎзТАГ).

ЕМ-ХАШАК ТАЙЁРЛАШ СУРЪАТИНИ ОШИРАЙЛИК

Ем-хашак тайёрлаш, республика хўжаликларида давлатга сут ва гўшт сотиш планларининг бажарилиши масалалари Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетида бўлиб ўтган кенгашда муҳокама қилинди. Кенгашда область агросаноат бирлашмаларининг, қишлоқ хўжалик бошқармаларининг, колхоз ва совхозларнинг раҳбарлари, партия органлари ходимлари қатнашдилар.

Республиканинг бир қатор хўжаликларида ем-хашак тайёрлаш суръатлари қониқарсиз эканлиги таъкидлаб ўтилди. Бунга алмашлаб экиш сусткашлик билан, кўпинча расмиятчилик учун ўзлаштирилаётганлиги, озуқабоп экинлар етиштириш ва йиғиштириб олиш технологияси қўпол равишда бузилаётганлиги сабаб бўлмоқда. Чунончи, Андижон областининг Избоскан ва Олтинкўл районларида алмашлаб экиш планлари бузилиб, беда экилиши лозим бўлган майдонларда ҳам пахта етиштирилмоқда.

Ем-хашак базасига эътибор бермаслик ҳамиша чорвачиликнинг пировард натижаларига таъсир қилади. Тахтакўпир районидаги «8 март» совхозидаги озуқа етиштириш ва чорвачилик аҳволи қаттиқ танқид қилинди. Бу ерда 1 августга қадар планлаштирилган йиллик хашакнинг 9 проценти тайёрланган, сут етиштириш анча камайиб кетган. Қўрғонтепа районидаги Ҳамза номли совхоз ўтган йилдагига нисбатан 800 тонна кам ем-хашак тайёрлаган. Давлатга гўшт ва сут сотиш кўрсаткичлари ҳам шунча камайиб кетган. Чорвачилик маҳсулотлари тайёрлаш ва озуқа ресурсларини жамғаришда қолоқликка йўл қўйган бошқа хўжаликларнинг раҳбарлари билан ҳам кенгашда талабчанлик ва принципиаллик билан гаплашиб олинди.

Область агросаноат бирлашмаларига ем-хашак етиштириш суръатларини кўпайтиришнинг барча резервларини ишга солиш, қўлдан бой берилганлари ўрнини қоплаш, қиш учун етарли ем-хашак ғамлаб қўйиш мақсадида пичан ва силос тайёрлаш сифатига алоҳида эътибор бериш зарурлиги кўрсатиб ўтилди.

Кенгаш қатнашчилари чорвачилик маданиятини ошириш, чорвачиликни олиб боришнинг индустриал методларини кенгроқ қўлланиш проблемаларини ҳам муҳокама қилдилар.

Кенгашда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари И. Б. Усмонхўжаев, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари Е. А. Айтмуротов нутқ сўзладилар.

(ЎзТАГ).

«Михаил Сомов»: Кемада қуёш, эфирда қувонч

«ВЛАДИВОСТОК» МУЗЁРАР КЕМАСИ, 6 август. (ТАСС махсус мухбири В. Гусев). Бугун Ватаннинг ҳаяжонли табрикномаси ва қутб тонгининг орзиқиб кутилган қуёши Антарктида музлари ичида шимол сари сузиб бораётган икки совет кемасига байрам олиб келди.

Шу кунга мўлжалланган ғоввослик ишлари тугагандан кейин «Владивосток» ва «Михаил Сомов» кемалари бир-бирига ёндашдилар. Ранг-баранг байроқлар билан безатилган музёрар. кема палубасида митинг бошланди. Унда иккала экипаж иштирок этди. Денгизчилар, олимлар, учувчилар, хуллас, ҳамма кишилар ўртоқ М. С. Горбачев табрикномасидаги самимий сўзларни баланд руҳ билан кутиб олдилар.

Экспедиция бошлиғи А. Чилингаров митингда сўзга чиқиб, меҳнатимизга берилган юксак баҳодан руҳландик, деди. Антарктида соҳиллари яқинида кейинги беш ой мобайнида рўй берган воқеалар муштарак мақсад билан бирлашган совет кишилари, ҳатто энг мураккаб ишни ҳам уддалай олишларини яна бир бор тасдиқлади.

Бутун дрейф мобайнида Ватан ғамхўрлигини ҳис этиб, бизни кулфатда қолдирмасликларини билардик, бу эса кеманинг ҳаёт қобилиятини сақлаб қолиш учун курашда бизга куч бағишлади, ҳатто энг мураккаб шароитларда ҳам илмий-тадқиқотларни давом эттиришга илҳомлантирди, деди ўз нутқида «Михаил Сомов» илмий экспедиция кемасининг капитани В. Родченко.

Митингда музёрар кема капитани Г. Антохин «Владивосток» музёрар кемасининг экипажи ҳукуматнинг шу топшириғини бажаргандан кейин Арктикада навигацияни таъминлаш ишларига қўшилишга тайёр эканлигини маълум қилди.

Экспедиция аъзолари музёрар кемадан ўртоқ М. С. Горбачевга йўлланган телеграммада қўллаб-қувватлаганлиги ва оқ йўл тилаб билдирган самимий сўзлари учун сидқидилдан миннатдорчилик изҳор қилдилар. Бугун совуқ Антарктикада шодиёна ва жуда иссиқ кун бўлди, дейилади телеграммада. Ватан топшириғини шараф билан бажарганлигимиздан ҳаммамиз бахтиёрмиз ва Арктикада янги-янги меҳнат муваффақиятлари билан, Антарктидадаги илмий-тадқиқотлар билан партиямизнинг XXVII съездини муносиб кутиб олишга тайёрмиз.

Антарктида карвони қисқа вақт тўхтаб тургандан кейин яна шимол томон йўл олади. Музликлар тугашигача яна салкам 500 километр бор.

ИЛМИЙ КОНФЕРЕНЦИЯ

5 август куни Москвада, КПСС Марказий Комитети ҳузуридаги Марксизм-ленинизм институтида В. И. Лениннинг «Демократик революцияда социал демократиянинг икки тактикаси» китобининг 80 йиллигига бағишланган илмий коференция бўлиб ўтди.

Олимларнинг нутқларида биринчи рус революцияси кучайиб бораётган бир шароитда ёзилган Ленин асарининг тарихий аҳамияти кўрсатиб берилди. Ленин китоби марксча-назарий тафаккурни ривожлантиришда янги муҳим босқич бўлиб қолди. Бу китоб большевиклар партиясини демократик революцияда илмий асосланган стратегия ва тактика билан қуроллантирди, демократия ва социализм учун курашнинг конкрет йўлларини кўрсатиб берди.

Китобда ривожлантирилган ғоялар ҳозирда ҳам демократия ва социализм йўлидаги курашда бутун дунё коммунистик ва ишчи партиялари учун муҳим сиёсий ҳамда назарий аҳамиятга эгадир.

Конференция ишида партия ходимлари, олимлар, КПСС ветеранлари, пойтахт жамоатчилигининг вакиллари иштирок этдилар.

(ТАСС).

ЎЗБЕКИСТОН МЕҲМОНЛАРИ

Норвегия Коммунистик партияси Миллий правлениеси аъзоси Мария Хансен бошчилигидаги НКП активлари группаси республика ҳаёти билан танишмоқда.

Меҳмонлар В. И. Ленин Марказий музейининг Тошкент филиалида, Ўзбекистон ССР Халқ хўжалиги ютуқлари виставкасида бўлдилар, республика пойтахтининг диққатга сазовор жойларини бориб кўрдилар.

6 август куни Норвегия коммунистлари Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетида қабул қилиндилар.

НКП активлари Самарқандга борадилар.

(ЎзТАГ).

ИНТЕРНАЦИОНАЛ БУРЧГА САДОҚАТ

ҲАМЮРТЛАРИМИЗ НОҚОРАТУПРОҚ ЎЛКАДА

Мелиорация — қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштиришни тобора ошириб боришнинг энг муҳим омилларидан бири. Буни қалбдан ҳис этган ва ўз интернационал бурчларини юксак садоқат билан ўтаётган ўзбекистонлик мелиораторлар РСФСРнинг Ноқоратупроқ ўлкасида катта бунёдкорлик ишлари олиб бормоқдалар. Улар ўзлаштирилаётган янги ерларни қишлоқ хўжалиги оборотига барвақт киритиш йўлида илғор тажриба ва иш усулларини кенг қўлламоқдалар.

Жамоатчи мухбиримиз Г. ГОРЕЛИК ҳамюртларимиз амалга ошираётган ана шу яратувчанлик ишлари ҳақида сўзлаб беришни илтимос қилиб, Владимир областидаги ирригация-мелиорация иншоотлари қурилишларининг раҳбарлари ва мутахассисларига, хўжалик бошлиқларига мурожаат этди. Қуйида улар берган жавобларнинг айримлари билан танишасиз.

ҚОЛОҚЛИКДАН — БАЙРОҚДОРЛИККА

В. ЧЕРНОВ, «Узвладимирводстрой» трестининг бош инженери:

— Коллективимиз зиммасида катта вазифалар турибди. Ноқоратупроқ заминни гуллаб-яшнаган, боғ-роғли ўлкага айлантириш орзу-умиди билан келган ўзбекистонликлар бу ишнинг улуғворлигини яхши билишади.

Мана, Андижон механизациялашган кўчма колоннаси коллективини олинг. Колонна дастлабки кезларда қолоқлар сафида келарди. Бироқ ўтган йили коллектив ҳаётида шундай ижобий силжиш бўлдики, у турдош колонналар коллективлари ўртасида мусобақа ғолиби, деб топилди. Колонна СССР Мелиорация ва сув хўжалиги министрлиги ҳамда тармоқ ходимлари касаба союзи Марказий Комитетининг кўчма Қизил байроғи билан мукофотланди.

Коллектив бу ютуққа қандай эришди? Аввало, шуни айтиш керакки, суғориш, захни қочириш, деҳқончилик ишлари ва саноат-граждан қурилишига ихтисослашган тўрт участкани бирлаштирган колонна ишни дастлабки кунларданоқ бригада пудрати асосида ташкил этди. Бригадалар ва экипажлар «МД—4», «МД—5» каби янги дренаж қазиш машиналари билан таъминланди. Т. Мардиев, Ҳ. Обидов, В. Кирюшенко, Г. Шведов, С. Володин, Г. Климов, И. Абросимов, А. Макаров сингари тракторчи, бульдозерчи, монтажчи ва пайвандчилар стахановчасига меҳнат қилиш ташаббуси билан майдонга чиқишди. Улар бошлаган ҳаракат якдил қўллаб-қувватланди. Коллектив бир тан-бир жон бўлиб, зарбдор меҳнат вахтасига чиқди. Масалан, А. Йўлдошев бошлиқ бригада бунёдкорлари «Тургеневский» совхозида 204 гектар майдонда дренаж ишлари олиб бориб, ҳар бир экипажнинг 118 километр узунликда дренаж қувурлари ётқизишини таъминлади. Ерларни бутазорлардан тозалашдан тортиб, тупроқ таркибига ўғит солишгача бўлган комплекс жараёнларни ҳам ўз зиммаларига олдилар.

Бригада кенгашлари таклифи билан коллективларда «Кунлик планни бажармаган бирор киши объектдан кетмайди» шиори остида меҳнат беллашуви бошланди. Оғир қўл ишлари механизациялаштирилди. Масалан, илгари металл қувурларни изоляция қилиш фақат қўлда бажарилиб, ишда унум ва сифат кўнгилдагидек бўлмасди. Ҳозир эса бу иш бунёдкорларнинг ўзлари яратган махсус кўчма қурилма ёрдамида амалга ошириляпти. Натижада меҳнат унумдорлиги ошиб, смена давомида бир эмас 13-14 тагача қувурни изоляция қилиш имкони туғилди.

Ана шундай ташкилий ишлар самараси коллективни қолоқликдан байроқдорликка олиб чиқди. Мелиораторлар съездолди йилининг 7 ойлик топшириқларини барча кўрсаткичлар бўйича ошириб бажариб, социалистик мусобақада олдинда боришяпти.

БАРАКАЛИ ХИРМОНДАН ДАРАК

А. ХОДНОВ, «Асерховский» совхози директори:

— Совхозимиз йил сайин ўсиб, улғайиб бораётган хўжаликлар қаторига киради. Серқуёш ўлкангизнинг Фарғона, Наманган, Сурхондарё, Жиззах, Самарқанд, Хоразм областларидан келган мелиораторлари ўтган давр ичида бу ерда жуда катта ҳажмда ишлар бажаришди. Хўжалигимиз территориясида тикланган сув омбори 2 минг гектарга яқин экин майдонларимизга обиҳаёт тараб, айни пайтда қўшни — «Ленинский путь», «Маяк» совхозлари ерлари сув таъминотини ҳам яхшилади. Иншоот тўғонига 2200 кубометр монолит ва йиғма темир-бетон ётқизилди. Қурилиш ишларига тошкентлик инженер Леонид Соколов раҳбарлик қилди. Иншоот улкан «коса»си шу йил ўз бағрига 3 миллион кубометр сув тўплайди.

Гусь-Хрусталь районидаги «Память Ленина» колхози икки йилдирки, ўзбекистонлик мелиораторлар ўзлаштирган 280 гектар экин майдонининг ҳар гектаридан 30 центнердан сертўйим озуқа етиштириб келяпти. Шу йилнинг ўтган 7 ойи давомида биргина Хоразм механизациялашган кўчма колоннаси коллективи 400 бош қорамолга мўлжалланган чорвачилик комплексини, 23 та турар-жой биноси ва бошқа объектларни фойдаланишга топширдилар. Аввал қуритилиб, кейин ишга туширилган 350 гектар ботқоқлик ва икки марта қайта ишланган 270 гектар экин майдонларидан бу йил биринчи марта ҳосил олишни кўзлаб турибмиз. Барча карталарда барқ уриб ўсаётган деҳқончилик экинлари авжи ҳозироқ баракали хирмондан дарак бериб турибди.

Бугунги кунда хўжалигимизда 852 гектар ўзлаштирилган, 1140 гектар қуритилган майдон мавжуд. 1987 йилнинг охиригача эса ўзлаштирилган ерлар 1500, қуритилган майдонлар 2000 гектарга етиши планлаштирилган. Яна шуни мароқ билан айтиб ўтишни истардимки, бу ишларнинг ҳам аксарият қисмини амалга оширишни ўзбекистонлик қардошларимиз ўз зиммаларига олганлар.

ТЕХНИКА ЖИЛОВДОРЛАРИ

К. НАЗАРОВ, Сурхондарё механизациялашган кўчма колоннасининг бош инженери:

— Колоннамиз — «Асерховский» совхози ерларида қуритиш ва захқочириш ишлари олиб бориш учун махсус тузилган коллективлардан бири. Ишимиз турли хил жараёнларни ўз ичига қамраб олади: объектларни бутазорлардан тозалаш, очиқ ва ёпиқ қуритиш тармоқларини қазиш, уларга қувурлар ётқизиш, қудуқлар барпо этиш, кўприклар солиш, қурилмалар ўрнатиш, ўзлаштирилган ерларга дастлабки ишлов бериш, ҳайдаш, текислаш, планировка қилиш ва ҳоказо.

Ана шу ишларнинг ҳаммасини 95 механизатор ва 55 механизм кучи билан бажарамиз. Сўнгги уч йил ичида амалга ошираётган йиллик ишларимиз ҳажми 480 минг сўмликдан 900 минг сўмликка чиқди. Жумладан, «Асерховский» совхозининг 316 гектар майдонида қуритиш ишлари олиб бориб, «Маяк» совхозида 223 гектар ерни фойдаланишга топширдик. Шу йилнинг ўтган ойлари давомида 243 минг сўмлик бош пудрат ишлари бажарган бўлсак, бунинг 159 минг сўмлигини ўз кучимиз билан амалга оширдик. А. Губер, Ш. Аъзамов, Р. Гореев, В. Рябков, Ш. Ахметов каби ўнлаб техника жиловдорлари эришаётган ютуқларимизга баракали ҳисса қўшмоқдалар.

● Республика Сув хўжалиги қурилиши давлат комитетининг «Узвладимирводстрой» тресті мелиораторларини бугунги кунда Ноқоратупроқ ўлканинг Владимир области турли бурчакларида учратиш мумкин.

Фарғона ихтисослашган кўчма колоннаси бунёдкорлари Александровский районидаги Струнина шаҳрида жойлашган бўлиб, зах ерларни қуритиш ва ўзлаштириш, қурилиш ишлаб чиқариши базасини яратиш, кўплаб уй-жой ва маданий-маиший хизмат объектлари тиклаш каби юмушларни ўз зиммаларига олганлар. 190 кишилик коллектив шу йилнинг 7 ойлик бош пудрат ишлари планини барвақт бажаришди. 302 гектар қуритилган янги ерлар эрта баҳордаёқ фойдаланишга топширилди. 196 километр узунликда дренаж қувурлари ётқизилиб, 344 гектар майдонда яратувчилик ишлари олиб борилди. Районнинг экин майдонларига 127 тонна органик ўғитлар ташиб чиқарилди. 49 квартирали уй-жой, 50 ўринли ошхона, маъмурий бино корпуслари муддатидан илгари ишга туширилди.

Самарқандлик бунёдкорлар эса Юрьевец посёлкасида канализация коллекторлари қурилишини Улуғ Октябрнинг 68 йиллигига қадар ниҳоясига етказишга сўз берганлар. Наманганлик мелиоратор, ирригатор ва гидротехниклар трест ишлаб чиқариш базасини вужудга келтириш йўлида фидокорлик кўрсатмоқдалар.

...Қурмоқ, яратмоқ ва яшнатмоқ ишқи билан ёниб, янги-янги посёлкалар, шаҳарлар тиклаш, боғ-роғлар барпо этиш, саноат корхоналари-ю агросаноат комплекслари тиклаш орзу-умидида Ноқоратупроқ ўлка заминига келган ҳамюртларимиз ўз интернационал бурчларини ана шундай юксак садоқат билан адо этиб, ҳалол меҳнатлари эвазига эл-юрт олқишини олмоқдалар.

Г. ГОРЕЛИК,
РСФСРнинг Владимир области.

ЖОНАЖОН ВАТАН БЎЙЛАБ

● ЛИСЬВА (ПЕРМЬ ОБЛАСТИ)

Маҳаллий турбогенератор заводининг янги маҳсулоти Сибирь нефтчиларига аталган. Бу ерда қудратли электр двигателларни кўплаб ишлаб чиқариши ўзлаштирилди. Бу двигателларга иситиладиган бинолар керак эмас: Улар қаҳратон совуқда ҳам бемалол ишлай олади. Агрегатнинг бир қанча элементлари такомиллаштирилганлиги эвазига унинг вазни камайтирилди, моторларнинг хизмат муддати анча узайтирилди. Бундай техниканинг кўплаб жорий этилиши Ғарбий Сибирнинг газ ва нефть конларидан самаралироқ фойдаланиш имконини беради.

● БОРИСОГЛЕБСКИЙ (ЯРОСЛАВЛЬ ОБЛАСТИ)

Областнинг «Верзино» совхозининг олис Березники қишлоғида бир вақтнинг ўзида очилган иккита янги магазин озиқ-овқат ва саноат моллари магазинлари харидорларга хилма-хил молларни таклиф этди. Магазинлар бир-бирига яқин жойлашган бўлиб, ўз-ўзига хизмат принципи асосида савдо қилинмоқда, олдиндан буюртма қабул қилиш ташкил этилган. Область матлуботчилари қишлоқ савдо тармоғини ривожлантиришга катта эътибор бермоқдалар. Беш йилликлар мобайнида Ярославль областининг ноқоратупроқ зонаси қишлоқларида 122 та магазин қурилди, 255 та қишлоқ савдо корхонаси комплекс реконструкция қилинди.

● БАГРАМЯН (АРМАНИСТОН ССР)

Баграмян районидаги Шеник қишлоғида ўрим-йиғим мавсуми авж олган пайтда қишлоқ хўжалиги техникасини ремонт қиладиган катта база очилди. База замонавий ускуналар билан жиҳозланган бўлиб, булар Арманистоннинг мазкур чорвачилик ва далачилик райони хўжаликларининг йилига 300 дан ортиқ машинасини тиклаш имконини беради. Йил бошида республиканинг бир қанча совхозларида ана шундай станциялар ишга туширилиши билан барча катта қишлоқ хўжалик техникасини ремонт қилиш имконияти вужудга келди.

(ТАСС).

РЕВОЛЮЦИОН БАШОРАТ КУЧИ

В. И. Лениннинг «Демократик революцияда социал демократиянинг икки тактикаси» китоби чиққанлигининг 80 йиллигига

Бу йил мамлакатимиз меҳнаткашлари биринчи рус революциясининг 80 йиллигини партия ва мамлакатимиз, жаҳон коммунистик, ишчи ва миллий-озодлик ҳаракати тарихидаги шонли воқеа сифатида нишонлайдилар. «1905—1907 йиллардаги революция тарихга янги типдаги буржуа-демократик революцияси бўлиб кирди, — дейилади КПСС Марказий Комитетининг «Россияда 1905—1907 йиллардаги революциянинг 80 йиллиги тўғрисида»ги қарорида. — Тарихда биринчи марта ишчилар синфи революциянинг гегемони, барча меҳнаткашлар оммасининг йўлбошчиси сифатида майдонга чиқди. Ўзининг социал-иқтисодий мазмунига кўра буржуа-демократик революция бўлган бу революция ўз кураш воситалари ва формалари жиҳатдан пролетар революцияси бўлган эди».

Революция ишчи ва деҳқонлар кенг оммасини, аҳоли барча бошқа қатламларини сиёсий ҳаётга уйғотди. Империализм давридаги бу биринчи халқ революцияси большевиклар партияси олдига бир қанча мураккаб назарий масалаларни ҳам қўйди. Владимир Ильич сўзлари билан айтганда: **«Бундай талабларни тарих демократик революция даврида ҳеч бир ерда ишчилар партияси олдига ҳали бир марта ҳам қўйган эмас»**. Бу масалаларни ҳал этиш халқаро ва Россия социал-демократияси ичидаги ғоявий кураш муносабати билан мураккаб тус олди. Меньшевиклар Ғарбий Европа буржуа революцияларини рўкач қилиб, Россия революциясида буржуазия раҳбарлик ролини ўйнаши керак, деган даъво билан чиқиб, пролетариатнинг ролини камситдилар. Большевиклар у даъволарни рад этдилар. Улар К. Маркс ва Ф. Энгельснинг революцион таълимотига амал қилиб, буржуа-демократик революциясининг ғалаба йўлини ижодий белгилаб, оммани социалистик революцияга олиб бориш йўлини тутдилар.

В. И. Ленин раҳбарлигида 1905 йил апрель ойида бўлиб ўтган РСДРП III съездида бошланган революцияда партиянинг стратегик плани ва тактика йўли ишлаб чиқилди. Съезд қарорлари омманинг революцион ташаббусини авж олдиришга қаратилиб, ишчилар синфини демократик ва социализм учун курашнинг жанговар, илмий программа билан қуроллантирди.

Съезд қарорлари В. И. Лениннинг «Демократик революцияда социал демократиянинг икки тактикаси» деган китобида назарий жиҳатдан ҳар томонлама асослаб берилди. 1905 йил 7 августда нашрдан чиққан бу асарда марксизм тарихида биринчи марта халқ революциясининг революцион старагетия ва тактикасининг туб масалалари янада ривожлантирилиб, империализм давридаги буржуа-демократик революциясининг характери ва хусусиятлари, уни ҳаракатга келтирувчи кучлар ва истиқболи, ишчилар партиясининг бу революциядаги ўрни ҳақидаги масалалар чуқур ишлаб чиқилди.

Владимир Ильич буржуа-демократик революцияси учун принцип жиҳатдан янги бўлган синфий кучларни жойлаштириш йўлини белгилаб берди. Ўз характери жиҳатидан буржуа революцияси бўлган 1905—1907 йиллар революцияси Ғарбий Европада илгари юз берган буржуа революцияларидан тубдан фарқ қиларди. Капитализм ўз тараққиётида кўтарилиб бораётган Ғарбий Европа мамлакатлари революцияларида буржуазия раҳбарлик ролини ўйнаган эди. Чунки ўша вақтларда Ғарбий Европа пролетариати сон жиҳатидан оз, ташкилий жиҳатдан суст бўлиб, ўз программаси ва тактикасига эга бўлган партияси йўқ эди. Россиядаги революция тамомила бошқа шароитда, капитализм ўзининг юқори ва сўнгги босқичи бўлган империализм даврига кирган, пролетар революцияси эса бевосита амалий масала бўлиб қолган эди. Бинобарин буржуазия бундай революцияга бошчилик қилишга қодир эмасди. Буржуазия халқ революциясидан қўрқиб, монархияни, армияни ҳамда революцион оммани бостириб туриш учун бошқа қуролларни сақлаб қолишга интиларди.

Пролетариат энг илғор ва ягона изчил революцион синф сифатида майдонга чиқди. У мамлакатни крепостнойлик қолдиқларидан тозалашдан, сиёсий эркинлик ўрнатишдан манфаатдор эди. Бу ҳол, Владимир Ильич сўзлари билан айтганда, унга социализм учун энг ошкора, оммавий кураш олиб бориш имконини берарди.

В. И. Ленин пролетариатнинг халқ революцияси доҳийси бўлишини таъминлашнинг ҳал қилувчи шарти марксистик партиянинг раҳбарлигидир, деб таълим берди. Пролетариатнинг маркс-ча-ленинча назария билан қуролланган мустақил сиёсий партиясининг мавжуд эканлиги унга омманинг революцион курашига бошчилик қилиш, социализм учун кураш йўлидан дадил бориш имконини берди.

Пролетариатнинг гегемонлиги ҳақидаги ленинча таълимотнинг аҳамияти ва ҳаётий кучи дунёдаги бир қанча мамлакатларда юз берган революциялар давомида тасдиқланди. Эндиликда социалистик давлатлар ишчилар синфи дунёнинг носоциалистик қисми пролетариати билан бирга қудратли революцион кучни ташкил этиб, реакцияга қарши, социал тараққиёт учун, тинчликни мустаҳкамлаш учун, термоядро урушининг хавфини бартараф этиш учун курашчиларни ўз теварагига жипслаштирмоқда ва бирлаштирмоқда.

Асарда қуролли қўзғолон масаласига катта эътибор берилган. В. И. Ленин чоризмни ағдариш ва демократик ҳукумат ўрнатишнинг асосий воситаси ғолибона қуролли қўзғолондир, деб таълим берди. Омманинг революцион активлиги ва ташаббускорлигини авж олдириш мақсадида омманинг революцион ташаббусига кенг йўл очиб бериш, уни қўзғолон учун уюштириш лозим эди. Ана шу ҳаракат оммавий сиёсий стачкалар, революцион йўл билан дарҳол саккиз соатлик иш куни ўрнатиш ҳамда пролетариатнинг етилган бошқа талабларидан иборат шиорлар остида ўтди. Қишлоқда барча помешчикларнинг ерларини мусодара қилишга қадар демократик ўзгаришлар ясаш учун революцион деҳқонлар комитетлари тузиш шиори ҳам баланд кўтарилди.

Маълумки, ҳар қандай революциянинг туб масаласи — бу, давлат ҳокимияти масаласидир. Асарда пролетариат бош куч бўлиб майдонга чиқадиган ғолибона буржуа-демократик революцияси пролетар ва деҳқонларнинг революцион-демократик диктатураси ғалабасига олиб келиши лозимлиги исботлаб берилди.

Пролетар ва деҳқонлар революцион-демократик диктатурасининг сиёсий органи муваққат революцион ҳукумат бўлиши кераклиги лозим, деб топилди. Бу ҳукумат олдига меҳнаткашларнинг энг яқин орадаги сиёсий ва иқтисодий талабларини амалга ошириш вазифаси қўйилди. Қулай шароит вужудга келиши билан бу ҳукумат составига ишчилар синфи партиясининг вакиллари ҳам кириши керак. В. И. Ленин социал-демократия вакилларининг бу революцион ҳукуматда қатнашуви контрреволюциянинг халқ оммаси эришган ҳамма ютуқларини юлиб олиш йўлидаги уринишларига қарши аёвсиз курашни ташкил этиш, шунингдек, ишчилар синфи манфаатларини ҳимоя қилиш ва революцияни янада ривожлантириш учун зарур деб ҳисоблади. Партиянинг революцион ҳукуматдаги ўз вакиллари фаолияти устидан қаттиқ назорат ўрнатиш ва вақтли ҳукуматда қатнашиши энг зарур шарт қилиб қўйилди.

Буржуа-демократик революциясини социалистик революцияга айлантириш ленинча назарияси марксизмни ривожлантиришга қўшилган янги ҳисса бўлди. В. И. Ленин ўз устозлари бўлмиш К. Маркс ва Ф. Энгельс томонидан умумий тарзда билдирилган узлуксиз революция ғоясини ижодий ривожлантирди. Ленин назариясига кўра, буржуа-демократик революциясида пролетар ва деҳқонларнинг мавжуд иттифоқи асосида пролетариатнинг гегемонлиги пролетариатнинг камбағал деҳқонлар билан иттифоқда социалистик революциядаги гегемонлигига ўсиб чиқиши керак, шундагина пролетар ва деҳқонлар диктатураси социалистик пролетар диктатурасига айланади. Владимир Ильич буржуа-демократик ва социалистик революцияларни бир ҳалқанинг икки бўғини деб билди. Чоризм устидан тўла ғалаба қозониш, деб кўрсатди В. И. Ленин, демократик тўнтаришнинг охири ва социалистик ўзгариш ясаш учун кескин курашнинг бошланиши бўлади.

Революцион воқеаларнинг шундан кейинги бориши ленинча социалистик революция назариясининг кучи ва ҳаётийлигини яққол тасдиқлади. Ишчилар синфининг раҳбарлигидаги ишчилар синфи ва деҳқонлар иттифоқи Россияда 1917 йил февраль ва октябрь революциялари ғалабасини таъминлаган асосий куч бўлди. Бу иттифоқ назариясининг ҳаётий кучи Осиё, Европа, Африка ва Лотин Америкасидаги бир қанча мамлакатларда революция ғалабаларини таъминлашга олиб келди. В. И. Лениннинг «Демократик революцияда социал демократиянинг икки тактикаси» асари жуда катта халқаро аҳамиятга эга эканлиги худди шу жиҳатларда айниқса яққол кўринмоқда.

Ленинча социалистик революция назариясига амал қилиб, Россия ишчилар синфи Коммунистик партия раҳбарлигида, меҳнаткаш деҳқонлар билан иттифоқда инсоният тарихида жаҳоншумул-тарихий ўзгариш ясади ҳамда социализм ва коммунизм қурилиши йўлини очиб берди. Совет халқи В. И. Лениннинг социализм ва коммунизм қурилиши таълимотини амалга ошира бориб, коммунизмнинг биринчи босқичи доирасида олға томон катта қадамлар ташлади.

Эндиликда мамлакатимиз КПСС XXVII съездига актив ҳозирлик кўриш давомида янги-янги вазифаларни ҳал қилмоқда. Партия Марказий Комитетининг шу йил апрель Пленумида, ўртоқ М. С. Горбачевнинг шу Пленумдаги докладида баён этилган қоидалар ва хулосаларда ўз аксини топган вазифалар эса улуғвордир. Мамлакатимиздаги барча меҳнаткашлар сингари Ўзбекистон меҳнаткашлари ҳам ўзларининг фаол ва жўшқин меҳнатлари билан коммунизм қурилиши йўлида янги марраларни эгаллашга азму-қарор қилганлар.

Л. ШЕК,
тарих фанлари доктори.

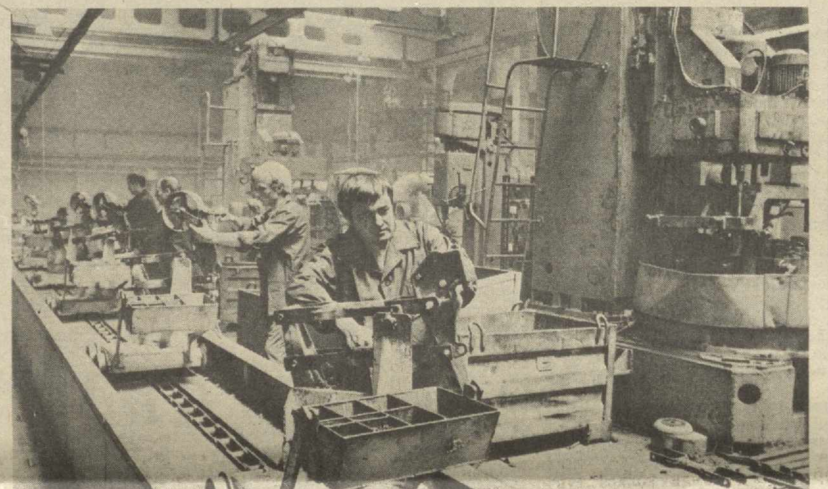

ТЕХНИКА ТАРАҚҚИЁТИ — БЕШ ЙИЛЛИК ҚАНОТИ

● «Чирчиқсельмаш» заводида корхонани реконструкция қилиш жадал суръатларда олиб борилаётир. Ишлаб чиқаришни тўхтатмай туриб, цехларда юксак унумли замонавий техника линиялари ўрнатиляпти.

Цехлардан бири культиваторлар ишлаб чиқариш учун тўла қайта жиҳозланди. Ҳозир цехда КХУ-4 маркадаги янги культиваторлар тайёрланмоқда. Суратда: культиватор қисмларини йиғувчи янги конвейерда.

Р. ШАМСУТДИНОВ фотоси. (ЎзТАГ).

● ҲИНДИСТОН КИТОБЛАРИ КЎРГАЗМАСИ

ДЎСТЛИККА МАДҲИЯ

Алишер Навоий номидаги Ўзбекистон давлат халқ кутубхонасида «Ҳиндистон — тараққиёт ва мустақиллик йўлидан» мавзуидаги кўргазма очилди.

Кўргазмага ана шу мамлакат тўғрисида, унинг Совет Иттифоқи билан дўстлик алоқалари ҳақида ҳикоя қилувчи китоблар қўйилган. Экспозицияда Махатма, Ганди, Жавоҳарлал Неру асарлари бор. Кўргазмадаги китоблар Деҳли, Калькутта, Бомбайдан келтирилган.

Кутубхона Ҳиндистоннинг маданият муассасалари билан қарийб ўттиз йилдан буён алоқа боғлаб келмоқда. Бу ерда қадимги ҳинд адабий тилида, ҳинд, урду, маратхи тилларида нашр этилган 8 мингдан кўпроқ журнал, тўплам сақланмоқда.

(ЎзТАГ).

Пермь шаҳрида партия ва ҳукуматнинг ичкиликбозлик ва алкоголизмни бартараф этиш тўғрисидаги қарорлари бажарилишини ташкил этишдаги жиддий камчиликлар ҳақида

КПСС Марказий Комитети ҳузуридаги Партия контроли комитети КПСС Марказий Комитети билан СССР Министрлар Советининг ичкиликбозлик ва алкоголизмни бартараф этиш тадбирлари тўғрисидаги қарорларини бажаришни ташкил этишда КПСС Пермь шаҳар комитети ва шаҳар ижроия комитети йўл қўйган жиддий камчиликлар ҳақидаги масалани кўриб чиқди.

Бу муҳим иш етарли тарзда планлаштирилмади ва мувофиқлаштириб борилмади, унга оммавий ва ҳужумкор тус берилмади. Халқ депутатлари шаҳар ва район Советлари ижроия комитетлари ҳузуридаги, бир қанча саноат корхоналаридаги ичкиликбозлик ва алкоголизмга қарши кураш комиссиялари иши кучайтирилмади.

Кўпгина партия, совет, хўжалик раҳбарлари, касаба союз, комсомол, ахборот воситалари ходимлари ҳали ҳам кенг тарқалган ичкиликбозлик фактларига баҳо беришда кўнгилчанлик, келишувчилик кайфиятларидан воз кечган эмаслар. Бир қанча меҳнат коллективларида алкоголизмга қарши пропаганда паст савияда олиб борилмоқда. Партия ва ҳукумат қабул қилган қарорларнинг мазмуни аҳоли баъзи қисмларига етказилган эмас.

Ҳуқуқни муҳофаза қилиш органлари ўз фаолиятларини жуда секинлик билан қайта қурмоқдалар. Улар ичкиликбозликка қарши курашиш тўғрисидаги қонунда кўзда тутилган чораларни қонунни бузувчиларга нисбатан кўпинча қўлламаяптилар. Кўнгилли халқ дружиналари, жамоат тартибини сақлаш таянч пунктларининг иши бўшаштириб юборилган.

Шаҳар ижроия комитети (ўртоқ Э. И. Черкашин) район ташкилотлари ва айрим меҳнат коллективларининг спиртли ичимликлар билан савдо қилишга рухсат берилган савдо пунктлари сонини камайтириш тўғрисидаги асосли таклифларини эътиборга олмаган. Пермь область ижроия комитетининг раиси ўртоқ В. А. Петров СССР Министрлар Советининг қарорига қарамай, ўз фармойиши билан кўпгина ишлаб чиқариш корхоналари, айрим маданият саройлари, театрлар, кинотеатрлар, темир йўл ва дарё вокзаллари, аэропортлар яқинида спиртли ичимликлар билан савдо қилишга рухсат берди. Савдо ходимларининг винно-арақни ўзбошимчалик билан сотиши фактлари ҳам юз берган, лекин бундай ҳодисаларга чек қўйилмаган.

Партия контроли комитети қайд этган камчиликларнинг асосий сабаби шундаки, КПСС Пермь область комитети ва Пермь шаҳар партия комитети ичкиликбозлик ва алкоголизмни бартараф этишга қаратилган ташкилотчилик ва оммавий-сиёсий ишларни ўз вақтида авж олдирмадилар, белгиланган тадбирларнинг бажарилиши устидан зарур контролни амалга оширмадилар, айрим ходимларнинг нотўғри хатти-ҳаракатларига партиявий баҳо бермадилар.

Партия ва ҳукуматнинг ичкиликбозлик ва алкоголизмни бартараф этиш тўғрисидаги қарорларини бажаришни ташкил этишдаги масъулиятсизлиги учун КПСС Марказий Комитети ҳузуридаги Партия контроли комитети Пермь область ижроия комитетининг раиси, КПСС аъзоси ўртоқ В. А. Петровга ҳайфсан эълон қилди. Пермь шаҳар ижроия комитетининг раиси, КПСС аъзоси ўртоқ Э. И. Черкашинга ҳам ана шундай жазо берилди. Партия ва ҳукуматнинг мазкур масала хусусидаги қарорларини бажариш борасида партия ва совет ташкилотлари ишидаги жиддий камчиликлар Пермь шаҳар партия комитетининг биринчи секретари ўртоқ В. А. Суркинга қаттиқ кўрсатиб ўтилди. Пермь область партия комитети секретари ўртоқ В. А. Козиоловнинг КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг ичкиликбозлик ва алкоголизмга қарши курашни кучайтиришга қаратилган қарорларини сўзсиз бажариш юзасидан область партия комитети қўшимча тадбирларни амалга оширади, деган сўзлари маълумот учун қабул қилинди.

«СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ»ГА ЖАВОБ БЕРАДИЛАР

ҚАТТИҚ ЖАЗОЛАНДИЛАР

«Партия XXII съезди» колхози ва Гандимиён қишлоқ Совети ижроия комитетининг айрим раҳбарлари амалдаги қонунларга риоя этмаётирлар, хизмат вазифасини суиистеъмол қилмоқдалар», — дейилади Хива районидан бир группа газетхонлар йўллаган мактубда.

ХИВА РАЙОН ПАРТИЯ КОМИТЕТИдан олинган жавобда қуйидагилар хабар қилинади:

— Қишлоқ Совети ижроия комитети ихтиёридаги енгил автомашинага шофёрлик штати бўлмаган ҳолда колхоз маблағидан ҳайдовчига қонунсиз ойлик маоши тўланишига йўл қўйганлиги, пландан ташқари экилган тўққиз гектар шолини ҳисоботга ўз вақтида киритмаганлиги ва колхозчиларга ер ажратиб беришнинг амалдаги қонунларига ҳамда колхоз Уставига риоя қилмаганлиги учун колхоз правлениеси раиси С. Қиличевга район партия комитети бюроси қарорига кўра қаттиқ ҳайфсан эълон қилинди. Қишлоқ Совети ижроия комитети ҳисобидаги енгил машинага шоферлик штати бўлмаса-да, ҳайдовчига хўжалик ҳисобидан ойлик маош тўлатиб, молиявий зарар етказганлиги, колхозчиларга шахсий уй-жой қуриш учун ер ажратиб беришда амалдаги қонунларга риоя этилишини назорат қилмаганлиги ва колхоз Уставининг бузилишига йўл қўйганлиги учун қишлоқ Совети ижроия комитети раиси Ҳ. Султоновга қаттиқ ҳайфсан берилди. Район Совети ижроия комитетига унинг ишда қолиш-қолмаслик масаласини қишлоқ Совети сессиясида кўриб чиқиш топширилди.

Район партия комитетининг қарори билан Гандимиён қишлоқ Совети ижроия комитети бошланғич партия ташкилоти секретари Ҳ. Раҳимова, колхоз партия комитети секретари Б. Матёқубовлар қаттиқ огоҳлантирилдилар.

1985 йил «оқ олтин» мавсуми арафасида

ЙИҒИМ-ТЕРИМГА ПУХТА ШАЙЛАНАЙЛИК!

Сувчи минбари

МАҲОРАТНИ ИШГА СОЛИБ

Колхозимиз ингичка толали пахта етиштиришга ихтисослаштирилган. Ўтган йили 923 гектар экин майдонининг ҳар гектаридан пландаги 39,7 ўрнига 46,4 центнердан ипак ҳосил олдик. Бригадамизда эса ҳосилдорлик 47 центнерни ташкил этди. Қабул пунктига 353 тонна дурдона етказиб берилди. Шунга яраша даромадимиз ҳам юқори бўлди. Бригадамиз аъзоларининг ишлаб топган ҳар бир сўмига йил охирида 1 сўм 27 тийиндан қўшимча ҳақ тўланди.

Бу йилги маррамиз — 50 центнер! Бу довонни эгаллашда аҳиллик, ташаббускорлик, онгли интизом, тадбиркорлик муҳим ўрин тутади. Шу боисдан бригадамиздаги беш нафар сувчи доимо ўзаро бамаслаҳат иш тутамиз. Шунингдек, механизаторлар — Алламурод Ражабов ва Холмурод Тожиевлар билан ҳам ҳамкорлик қиламиз. Суғориш, культивация муддатларини аниқ белгилашда бундай ҳамкорлик фойдали бўляпти.

Биз етиштираётган ипак пахтанинг «АШ-25» нави ўз хусусиятига кўра вегетация даврида 3-4 маротаба сув ичади. Ҳар бир суғориш маромида, бир текис, сифатли ўтказишни талаб қилади. Ана шундагина мўлжалдаги ҳосил тўпланади. Бунинг учун ҳар туп ғўзада 32-35 тадан ҳосил нишонаси бунёд этилиши лозим. Ҳозир ҳар туп ниҳолда ўртача 34-36 тадан ҳосил нишонаси бор. Демак, меҳнатимиз зое кетмаяпти. Аммо, бу чегара эмас. Ана шу ҳосилни тўла сақлаб қолиш, шонани гулга, гулни бўлиқ кўсакка айлантиришимиз керак. Айниқса, суғоришни маромида ўтказиш даркор. Мен суғоришни 2,5 суткадан ортиқ муддат чўзмасликка ҳаракат қиламан. Шундай қилинганда ғўзалар эзилмайди, тупроқ ҳолати ёмонлашмайди. Шогирдларимдан Аллаберди Ражабов, Холли Мавлоновлар ҳам ишни ана шундай ташкил этишяпти.

Колхоз правлениеси, партия ва касаба союз комитетлари сувчиларнинг унумли ишлашлари, кўнгилли ҳордиқ чиқаришлари учун етарли шароит яратиб берган. Ҳар куни бепул иссиқ овқат тайёрланмоқда. Кўчма каравотлар, этиклар билан таъминланганмиз. Ҳар ойда ўртача 250—260 сўм миқдорида иш ҳақи олаётирмиз. Коллектив пудрат асосида ишлаётганлигимиз моддий манфаатдорликнинг ўсишига олиб келмоқда.

Яна бир янгилик: бизнинг иссиқ шароитимизни ҳисобга олган область Совети ижроия комитети июль ойининг иккинчи ўн кунлигидан бошлаб то 20 августгача сувчи ҳамда механизаторларнинг иш ҳақига 20 процент устама ҳақ тўлаш ҳақида қарор қабул қилди. Бунинг фақатгина моддий томони эмас, балки маънавий томони ҳам бор. Биз сувчилар меҳнатимизнинг ниҳоятда масъулиятли эканлигини ана шу ғамхўрликдан сўнг яна бир бор ҳис этдик. Суғоришга ҳар қачонгидан жиддийроқ эътибор берадиган бўлдик. Тунги суғориш самарадорлигини янада ошириш пайидан бўлаётирмиз.

Далаларда карталарнинг ҳолатига қараб чеканка ўтказилаётир. Шундай қилинганда ғўза бутун кучини ўсишга эмас, балки ҳосил тўплашга сарфлайди. Ўз-ўзидан маълумки, гуркираб ривожланаётган ғўза етарли миқдорда обиҳаёт талаб этади. Биз бугунги кундаги ҳар бир литр сув кузда бир чаноқ пахтага айланиши учун кеча-кундуз меҳнат қилмоқдамиз.

А. РАЖАБОВ,
Ангор районидаги Калинин номли колхоз сувчиси.

ПАХТАКОР ВА МЕХАНИЗАТОР ЎРТОҚЛАР!

● **Август ҳосилга ҳосил қўшишда ҳал қилувчи ойдир. Айни кунларда парваришни тўғри йўлга қўйиш далаларда мўл ва эртаги ҳосил етилишини таъминлайди.**

● Ғўзани ўз вақтида, белгиланган нормада суғориш кўсаклар етилишини тезлаштиради. Сувчилар ишини оқилона ташкил этиш билан барча майдонлардаги ўсимликнинг обиҳаётдан тўла баҳраманд бўлишига эришайлик.

● **Айни кунларда культивацияни жуда эҳтиёткорлик билан ўтказиш талаб этилади. Культиватор ишчи органларига ҳам тўсиқлар ўрнатиб ҳосил нишоналарининг тўкилишига йўл қўймайлик.**

● Терим техникасини мавсумга шайлаш зарбдор ойлиги давом этмоқда. Ҳамма жойда йиғим-теримда ишлатиладиган техника воситалари 15 августга қадар созланиб, старт чизиғига қўйилсин.

МЕҲНАТ БИОГРАФИЯСИНИНГ ДЕБОЧАСИ

УСТОЗ ВА ШОГИРДЛАР

45-ўрта мактаб ўқувчиси Ориф Мадраҳимов ўзининг дастлабки мустақил меҳнат вахтасини ўтказди. Хўжаобод районидаги «Ленинизм» колхозидан сувчи Исҳоқ Султонов пахтазорларни суғоришни унга ишониб топширди. Ориф ҳам ўз устозининг юзини ерга қаратмади —карталарни бир текисда, агроном тавсия этганидек нормада суғорди.

Ўқувчилар ишлаб чиқариш бригадасининг бошқа аъзолари учун ҳам мустақил меҳнат биографияси бошланди.

— Болалар далада зўр иштиёқ билан меҳнат қилишмоқда, дейди биология ўқитувчиси Абдуҳалил Эргашев. — Уларнинг барчаси хўжаликдаги тажрибали пахтакорлардан иш ўрганишди ва олган билимларини ҳозир тажрибада муваффақиятли қўлламоқдалар. Мактаб ўқувчиларига ишониб топширилган 37 гектар ерни парвариш қилиш барча жараёнлари агротехника талабларига мувофиқ, энг мақбул муддатларда бажарилмоқда. Болалар тугун солаётган ҳар бир кўсакдан қувонмоқдалар. Ахир бу кўсакларга ёш пахтакорларнинг билими ва меҳнати сингган. Улар ҳар гектар ердан 40 центнерлик ҳосил олишни ўз олдиларига мақсад қилиб қўйганлар.

(ЎзТАГ мухбири).

БАЙРОҚДОР ХЎЖАЛИКДА

АРМУҒОН

Хива районидаги Фрунзе номли колхоз пахтакорлари ғўза парваришини кун сайин авж олдирмоқдалар. Шу туфайли хўжаликнинг 1510 гектар майдонидаги ғўзаларда мўл ҳосил тўпланмоқда.

Хўжалик аъзолари бу йил ҳар гектар ердан 40 центнердан «оқ олтин» олиб, она-Ватанга камида 6 минг тонна дурдона етказиб беришмоқчи. Пахтазордаги ҳосил чўғи бу марра, албатта эгалланишидан далолат бериб турибди.

Механизаторлар терим агрегатларини мавсумга шай қилиб қўйишди. Сувчилар эса сувдан тежаб-тергаб фойдаланишяпти. Сувчилардан Султон Ҳайитов ва унинг ўғли Искандар бошқаларга намуна бўлишаётир.

Дала шийпонлари ҳам гавжум. Кўчма кутубхона пахтакорлар хизматида. «Олтин қўллар» ҳаваскорлик ансамбли аъзолари пахтакорлар ҳузурига тез-тез ташриф буюришади. Даланинг ўзида савдо ташкил этилган.

Ўтган йили Бутуниттифоқ социалистик мусобақасида ғолиб чиққанлиги учун хўжаликка КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитетининг кўчма Қизил байроғи берилди. Пахтакорлар ана шу юксак мукофотга жавобан якунловчи йилда ҳам зарбдорларча меҳнат қилишмоқда. Суратларда: 1. Миришкор сувчилар — Султон ва Искандар Ҳайитовлар пахтазорда. 2. Саиджон Отаев бошлиқ бригадада ғўза қатор ораларига ишлов бериш пайти.

Қ. Отаев фотолари (ЎзТАГ).

АҲДГА ЯРАША

● **Беруний районидаги Будённий номли совхознинг Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Пардагул Рўзимова бошлиқ бригадаси азаматлари «КПСС XXVII съездига—27 зарбдор ўн кунлик!» шиори остида фидокорона меҳнат қилишиб, социалистик мусобақада пешқадамлик қилмоқдалар.**

Бригада миришкорлари якунловчи йилда мавжуд 100 гектар пахта майдонининг ҳар гектаридан пландаги 23,5 центнер ўрнига 35 центнердан «оқ олтин» олишга сўз беришган. Айни кунларда ғўзага ишлов бериш, чеканка уюшқоқлик билан олиб борилияпти.

М. МУХАНОВ,
Ю. БЕКМУРОДОВ.

МУТАХАССИСЛАР МАСЛАҲАТИ

ҒЎЗА ПАРВАРИШИНИ КУЧАЙТИРАЙЛИК

Республикамиз пахтакорлари ғўза парвариши билан боғлиқ агротехник тадбирларни жадал давом эттирмоқдалар. Барча хўжаликларда ўсимликларни минерал ўғитлар билан озиқлантириш тугалланди. Ғўза чеканкаси ниҳоясига етмоқда. Қатор ораларига ишлов бериш, суғориш, далаларни бегона ўтлардан тозалаш, қишлоқ хўжалик зараркунандаларига қарши кураш давом эттирилмоқда. Бу тадбирлар кўпчилик майдонларда эртаги ва сифатли ҳосил берувчи ғўзанинг пастки ярусидаги ҳосил нишоналари ва кўсакларнинг сақланиб қолишига имкон яратди.

Ҳосил тақдири август ойида ҳал этилади. Ғўзанинг ўрта ва юқори ярусидаги кўсаклар шу ойда бунёд бўлади. Вазифа—ўсимлик парваришини жадал давом эттириш, барча агротехник тадбирларни ўз вақтида, сифатли ўтказиш билан август ойининг охиригача ҳар бир туп ғўзада 11-12 тадан бўлиқ кўсак тўплашга эришишдан иборат. Бу мўл ва эртаги ҳосил етиштиришни таъминлайди.

Августда ғўзанинг интенсив ҳосил тўплаши давом этади. Янги ҳосил нишоналарини бунёд этиш ва уларнинг тўкилишига йўл қўймаслик учун ўсимлик етарли миқдорда сув, озуқа ва ҳаво билан таъминланиши лозим. Бу ойда ҳосил тақдирини механизатор ва сувчилар ҳал қиладилар.

Кўсаклар сонини иложи борича кўпайтириш ва уларни тўла сақлаб қолиш учун суғоришга алоҳида аҳамият бериш керак. Чунки ҳозир ўсимлик барглари максимал катталикда бўлганлиги туфайли ҳар гектар ердаги ғўзанинг сув сарфи 100-120 кубометрга етади. Ғўзаларни оз бўлса-да, чўллатиб қўйиш ёки нормадагидан ортиқ суғориш ҳосил нишоналарининг тўкилиб кетишига олиб келади. Шу туфайли суғориш сони ва сув нормаси ўсимликнинг ҳолати, тупроқ ҳамда иқлим шароитига қараб табақалаштирилмоғи лозим.

Сувости сувлари чуқур жойлашган қўнғир тупроқли ерларда август ойида ғўзани икки марта, республика жанубидаги тақир ерларда 2-3 марта суғориш тавсия этилади.

Суғориш нормаси ҳар гектар ерга 1100-1200 кубометр атрофида белгиланмоғи керак. Бу кўрсаткич оғир тупроқли ерларда бир оз кўпайтирилиши, ўрта ва енгил тупроқли ерларда камайтирилиши мумкин.

Енгил, қумлоқ, камқувватли тошлоқ ерлар уч марта суғорилиб, унинг нормаси 600-700 кубометргача камайтирилади. Қорақалпоғистон автоном республикаси, Тошкент, Хоразм, Сирдарё областларидаги ерости сувлари 2 метргача бўлган жойларда ғўзани бир марта суғориш кифоя қилади. Республиканинг жанубий зонасида эса бу тадбир 1-2 марта ўтказилади. Сизот сувлари 2-3 метр пастда бўлган ерларда ўсимлик 2 марта, Мирзачўл зонасидаги хўжаликларда бир марта суғорилади.

Сизот сувлари юза жойлашган майдонларда суғориш нормаси гектар бошига 900-1000 кубометрдан ошмагани маъқул. Бу йилги об-ҳаво шароитида ўрта толали ғўза навларининг вилт билан зарарланиши кўпайиши мумкин. Шунинг учун суғориш нормаларига қатъий риоя этиш керак. Ғўзаларни катта нормалар билан қўллатиб суғориш унинг вилт билан касалланишини 2-3 маротаба оширади. Суғориш вақти 24-26 соатдан ошмаслиги лозим. Ғўзаларни 2-3 суткалаб суғоришга асло йўл қўймайлик. Бунда ҳар гектар ерга сарфланадиган сув миқдори 1500-1800 кубометрга ортади. Натижада ўсимликнинг вилт билан зарарланиши кучаяди. Тупроқнинг юқори қатламидаги озиқ моддалар ювилиб кетади. Ғўза катта норма билан аҳён-аҳёнда суғорилганда у нам ва озиқ моддаларга катта эҳтиёж сезади. Бу ҳосил элементларининг тўкилишини тезлаштиради. Шу билан бирга катта норма билан узоқ муддат суғориш ҳосилнинг етилишини кечиктириб юборади. Ўта захлатиб суғориш ўсимликнинг айниқса, «Тошкент-6» навининг йиқилиб қолишига олиб келади. Суғоришни кеча-кундуз ўтказиш, сувнинг дренаж тармоқларига оқиб кетишига йўл қўймаслик даркор. Кўпчилик районларда сув танқислиги кутилаётган ҳозирги пайтда бу жуда муҳимдир. Шу туфайли ҳар бир литр сувдан тежамкорлик билан, самарали фойдаланиш бўйича барча зарур чораларни кўриш тавсия этилади.

Августга келиб тракторларнинг далага бир неча маротаба кириши ва вегитацион суғоришлар натижасида тупроқнинг сув ўтказиш қобилияти сусаяди. Шунинг учун сув эгатга кўп миқдорда таралса эгатлар ювилиб кетиши мумкин.

Суғоришдан кейин қатор ораларига ишлов беришни сусайтирмаслик керак. Ишловни ғўза ривожини назарга олган ҳолда ўтказиш, культивацияни ғўза шохлари бир-бирига батамом кириши кетмагунча давом эттириш лозим. Культивация ўз вақтида сифатли ўтказилса тупроқ майин, донадор ҳолга келади, ундаги нам узоқ сақланади. Августда культивацияни жуда эҳтиёткорлик билан ўтказиш, иш органларига ҳимоя тўсиқлари ўрнатиш керак. Акс ҳолда ҳосил нишоналари тўкилиб кетиши мумкин. Ҳозир культиватор иш органларини чуқур ўрнатмаслик тавсия этилади. Бўлмаса, илдизлар шикастланиб, ўсимлик озиқ моддалар ва намдан етарли баҳра ололмайди. Культивация чуқурлигини қуйидагича: қатор оралари 60 сантиметр бўлганда четки иш органлари 6-8 сантиметр, ўртадагиларини 12-14 сантиметр, қатор оралари 90 сантиметр бўлганда четки иш органлари 6-8 сентиметр, ўртадагиларини 14-16 сантиметр чуқурликда ўрнатиш тавсия этилади.

Культивация даврида агрегат иш органларини тўғри ўрнатиш билан тупроқнинг майин, донадор бўлиши ва бегона ўтларни йўқотишга эришиш мумкин.

Бу йил машина терими ҳажмини кескин кўпайтириш мўлжалланмоқда. Машина теримига ажратилган майдонларда тупроқнинг майин бўлишини таъминлаш муҳимдир. Сўнгги культивациялар вақтида кесак кўчишига йўл қўймаслик лозим. Бу терим вақтида агрегатларнинг қаттиқ чайқалиши ва хом ашёнинг тўкилишига олиб келади. Охирги культивациядан сўнг дарҳол эгат олиш, эгатларни қатор ораларининг ўртасида бўлишига эришмоқ керак.

Август ойида пайкалларни бегона ўтлардан батамом тозалашга эришайлик! Бу терим машиналарининг юқори унум билан ишлашини таъминлайди, хом ашёнинг ифлосланишини камайтиради.

Кўплаб майдонларда қайта экиш ва агротехникада йўл қўйилган нуқсонлар туфайли ўсимлик ўсишдан орқада қолмоқда. Бундай жойларда суғоришни «шарбат» усулида ўтказиш, ғўза парваришини ғоятда сифатли бажариш яхши самара беради.

Август об-ҳавоси ғўза тунлами ва ўргимчакканaнинг кўпайишига кенг имкон яратади. Республикамизда ғўза тунламининг учинчи, жанубда эса тўртинчи авлоди ривожланиши ва тарқалиши кутилмоқда. Ўргимчаккана ҳам бу даврда кўпаяди. Август-сентябрь ойларида тола сифатини пасайтирувчи ширанинг зарари ортади.

Қишлоқ хўжалик зараркунандаларига қарши кураш чораларини барча ерда кучайтиришга эришмоқ зарур. Шу мақсадда кузатувчилар ишини активлаштириш, касаллик ва зараркунандалар ўчоғи аниқланиши билан дарҳол оператив чоралар кўриш лозим.

Ўргимчакканага қарши акрос, омайт, пликтрон, коллоид олтингугурти ва майдаланган олтингугуртдан фойдаланиш мумкин. Аҳоли яшайдиган жойларда тарқалган сўрувчи зараркунандалар комплексига қарши 50 процентли карбофос, 3,50 процентли трихлорметафос қўлланилади. Чидамли зараркунандаларга қарши биринчи ишлов фосфомид, антио каби системали препаратлар ёрдамида амалга оширилади. Иккинчи ишлов акаридцит-акрекс, омайт, политран ёрдамида, кейингилари олтингугурт препаратлари ёрдамида бажарилади.

Сўрувчи ва кемирувчи зараркунандалар комплексига қарши фозалон, шерпа, цимбуш, сумицидин қўлланилади.

Ғўза тунлами тухумига қарши тунлам тухум қўйгандан бошлаб 4-5 кун оралатиб ҳар гектар ер ҳисобига 60-80 мингтадан уч маротаба трихограмма қўйилади. Ғўза тунламининг кичик ёшдаги капалакларига қарши гектарига 2 килограмм биологик дендробоцилин препаратига 0,3 килограмм севон қўшиб, ўрта ва катта ёшдаги капалакларга қарши 7-8 кун оралатиб 1:20; 1:10; 1:5 нисбат билан габрабраконлар қўйилади.

Ғўза тунламига қарши химиявий ишлов бериш 100 та ўсимликда 8-12 та тухум ва капалак аниқланганда фозалон, тиодан, гардона, сови, омбуш, цимбуш, сумицидин, 12 процентли дуст ГХЦГ препаратлари ёрдамида амалга оширилади.

С. АЛИМУҲАМЕДОВ,
САНИИЗР директори, ВАСХНИЛ мухбир аъзоси.

Н. БЕСПАЛОВ,
«Союзхлопок» илмий ишлаб чиқариш бирлашмаси бош директорининг ўринбосари, қишлоқ хўжалик фанлари доктори.

С. САИДУМАРОВ,
қишлоқ хўжалик фанлари кандидати.

Чет элларда

ТИНЧЛИКНИ МУСТАҲКАМЛАШ ИШИГА САДОҚАТ

ХИРОСИМА. 5 август. ТАСС махсус мухбирлари В. Кучко ва Б. Чехонин хабар қиладилар: Атом бомбардимонлари жабрдийдалари ташкилотлари Япония кенгашининг бу ерда ўтаётган миллий съездида бугун КПСС Марказий Комитети Бош секретари М. С. Горбачевнинг кенгаш мурожаатномасига жавоби ўқиб эшиттирилди. Мамлакатнинг барча томонларидан келган юзлаб делегатлар совет раҳбарининг мактубини гулдурос қарсаклар билан кутиб олдилар.

Хиросима ва Нагасакида Америка атом бомбалари портлашлари натижасида жабр кўрган 370 минг киши номидан совет раҳбарларини тинчликни мустаҳкамлаш ва термоядро урушининг олдини олиш ишига қатъиян содиқ эканликлари учун сидқидилдан миннатдорчилик изҳор этмоқчиман, деди кенгашнинг ҳамраиси С. Ито хоним.

Биз, Хиросимадагилар, ядро ҳалокати нималарга олиб келиши мумкинлигини жаҳонда ҳаммадан кўра яхшироқ тушунамиз. Айни шу боисдан совет тинчлик ташаббуслари кенг комплексини ғоят маъқуллаб кутиб олдик. Совет Иттифоқи ядро қуролини биринчи бўлиб ишлатмаслик тўғрисида ўз зиммасига мажбурият олган. 6 августда, Америка ҳарбийлари ваҳшиёна жиноят—Хиросимани атом бомбардимони қилганлигининг 40 йиллиги кунида ядро портлатишларини тўхтатиш тўғрисидаги совет қарори кучга киради. Биз бу қарорни СССРнинг жаҳонни ядро уруши хавфидан халос этишга қўшган амалий, ишонарли ҳиссаси деб ҳисоблаймиз. Энди гап ядро қуролига эга бўлган бошқа давлатларнинг, аввало АҚШнинг ҳукуматларида қолди. Вашингтон Совет Иттифоқининг ташаббусига сўзда эмас, балки амалда ижобий жавоб қайтариши керак.

Совет раҳбарлари ва СССР халқи тинчлик ишига астойдил ҳамда изчил содиқ эканликлари учун уларга миннатдорчилик билдиришни истардим, деди пировардида С. Ито.

●

ЁЗУВЧИЛАР КОНФЕРЕНЦИЯСИ

ЛОНДОН. Бу ерда илғор ёзувчилар уюшмасининг конференцияси ўз ишини тугатди. Конференцияда империализмнинг ҳарбий сиёсатига қарши, Американинг ўз ҳукмини ўтказишга қаратилган сиёсатидан мустақил бўлишга уринаётган давлатлар билан бирдамлик ҳаракатини мустаҳкамлаш ва кенгайтиришга ёрдамлашиш, Оқ уйнинг Никарагуага босқинчилик қилишига йўл қўймаслик учун курашни кучайтириш ҳақида қарор қабул қилинди. 50 йил муқаддам тузилган шу ташкилотнинг юбилей анжуманида жаҳондаги 11 мамлакатдан ёзувчилар ва олимлар қатнашдилар. Улар орасида Ҳиндистон, Буюк Британия, Покистон, СССР, ГДР, Франция ва бошқа давлатларнинг намояндалари бор.

(ТАСС).

●

ХАБАРЛАР ОҚИМИ

КУРАШ ҲАФТАЛИГИ

РИМ. Сицилиянинг Комизо шаҳрида урушга қарши ялпи намойиш ўтказиш билан тинчлик учун, қуролланиш пойгасига қарши кураш ҳафталиги бошланди. Намойиш Сицилияни ҳарбийлаштиришга қарши Италияда ташкил қилинган кураш комитети ташаббуси билан ўтказилмоқда. Оролнинг турли қисмларида АҚШ ва НАТОнинг кўпгина ҳарбий объектлари, шу жумладан ядро қуроли бўлган объектлари жойлашган. АҚШнинг Комизо яқинидаги катта ядро базаси маҳаллий аҳоли учун ва бутун Ўрта денгиз райони учун ғоят катта хавф туғдирмоқда. Бу ерда Американинг биринчи зарба урадиган ядровий ракеталари туркуми ҳозирдаёқ жойлаштирилган. Намойишни ўтказишдан мақсад — Италия территориясининг ҳарбийлаштирилиши қандай катта хавф туғдиришига жамоатчиликнинг эътиборини қаратишдан, Сицилиядан чет эл базаларини олиб чиқиб кетишни талаб қилишдан, ядро қуролидан холи зоналар вужудга келтиришнинг муҳимлигини таъкидлашдан иборат.

АТОМ БОМБАРДИМОНЛАРИ ҚУРБОНЛАРИНИНГ ХОТИРАСИ КУНЛАРИ

БРЮССЕЛЬ. Бельгиянинг Флоренн шаҳридаги урушга қарши ташкилотларнинг активлари Қўшма Штатлар Япониядаги Хиросима ва Нагасаки шаҳарлари атом бомбардимони қилиниши натижасида қурбон бўлган кишилар хотираси кунларини ўтказишга қарор қилдилар. НАТО ҳарбийлари Флоренн шаҳар яқинида Американинг 16 та қанотли ракетасини жойлаштирдилар.

Маҳаллий маъмурлар ваҳшиёна бомбардимоннинг 40 йиллигига бағишлаб мотам митинглари ва намойишлари ўтказишни барбод этишга уринмоқдалар. Флоренн шаҳрининг бургомистри Тиммерманс 26 июлдан 2 сентябргача бўлган вақт ичида аҳолининг уч кишидан кўпроқ тўда бўлиб тўпланишини тақиқлади. Бу тақиқлаш шаҳарнинг барча марказий кўчаларида, шунингдек Американинг биринчи зарба ядро қуроли жойлаштирилган ҳарбий ҳаво кучлари базаси теварагидаги зонада амал қилмоқда.

Бельгиянинг урушга қарши ҳаракат активлари тақиқлаш ва чеклашлар жорий этилганлигига қарамай, Хиросима бомбардимон қилинган кунда ҳарбий-ҳаво базасини рамзий қамал қилишни уюштириш ниятидадир.

ЕР ЮЗИДА МУСТАҲКАМ ТИНЧЛИК УЧУН

ТОКИО. Япония ядро қуролидан холи шаҳарлар алоқа кенгашининг конференцияси Хиросима шаҳрида ўз ишини тамомлади. Конференция иштирокчилари ядро қуролини тақиқлашга, Ер юзида мустаҳкам тинчликка эришишга даъват этувчи резолюцияни бир овоздан қабул қилдилар. Мамлакат аҳоли пунктларини ядро қуролидан холи зоналар, деб эълон қилиш ҳаракати Японияда кенгайиб бормоқда. Бу ҳаракатда 500 дан кўпроқ шаҳар ва посёлка, мамлакатнинг бешта префектураси қатнашмоқда. Булар ўз декларацияларининг қоидаларини сабот билан амалга оширмоқдалар. Учрашув қатнашчилари келгуси йил мартида Италиянинг Болонье шаҳрида ўтказиладиган ядро қуролидан холи шаҳарлар ҳаракати халқаро конференциясида Япония делегациясининг иштирок этиши тўғрисида қарор қабул қилдилар. Осиё—Тинч океан регионидаги ядро қуролидан холи шаҳарлар конференциясини Японияда ўтказишга тайёргарликни бошлаб юбориш ҳам белгиланди.

(ТАСС).

●

ТЕЛЕТАЙП ЛЕНТАСИДАН

● ҚОҲИРА. АҚШ давлат секретарининг биринчи ўринбосари Жон Уайтхед Иорданиядан Қоҳирага келди. МЕНА агентлигининг хабар қилишича, Америка маъмуриятининг Яқин Шарқдаги бир қанча давлатлар бўйлаб сафар қилаётган вакили бу ерда региондаги аҳволга доир масалалар хусусида Мисрнинг расмий раҳбарлари билан музокара олиб боради. Шу факт диққатни ўзига жалб этмоқдаки, Америка вакилининг Яқин Шарқ бўйлаб саёҳати Яқин Шарқ можаросини ҳал этишнинг Америка вариантини араб мамлакатларига тиқиштириш учун Вашингтоннинг куч-ғайратлари активлашган даврга тўғри келмоқда. Маълумки, араб давлатларининг кўпчилиги «Рейган плани»ни ҳамда Фаластин ва бошқа араб халқлари манфаатларини камситувчи сиёсий битимларнинг бошқа вариантларини рад этган эдилар.

● БОГОТА. Колумбиянинг Картахен шаҳрида Колумбия, Панама ва Уругвай призидентларининг учрашуви бошланди. Улар Лотин Америкаси мамлакатларининг иқтисодий аҳволи масалаларини, регионнинг ташқи қарзи проблемасини, шунингдек, Марказий Америкадаги сиёсий вазиятни муҳокама қиладилар.

(ТАСС).

«СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ» КОНКУРСИГА

Жуманиёз ЖАББОРОВ

БАХТ

Қандай маъно мужассам «Бахт»да,
Бу қандайин муаммо ё фан!
Сўзлаб беринг бизга шу ҳақда.
Савол шундай эди дафъатан.

Аслида бу ақида қадим,
Бу сўз мағзин чаққан кўп доно.
Сиғарми бу жумбоққа ҳаддим,
Жавобсиз пол қотмоқ ҳам хато.

Ғалаёнли, қалтис дунёда
Бахтни юз хил этурлар талқин.
Чарх уради биров самода,
Бахтли этай деб юрту халқин.

Кимдир минглар ризқини ўйлаб,
Дон экади, ундирар дарахт.
Бирни олса—қайтарар ўнлаб,
Ўзгаларни ўйламоқ — бу бахт.

Ер қаърида, муз сийнасида,
Ё офтобдан ёниб тах-батах,
Инсонийлик вазифасида
Довюраклар яратади бахт.

Биров саҳро бағрини тилиб,
Обиҳаёт чўлга этди бахш.
У қалбларга кирди интилиб,
Қулоч ёйди унга улуғ бахт.

Оғир жангда йиқилди ўғлон,
Ёвни тўсиб бамисли қоя.
Бахт йўлида у бўлди қурбон,
Байроқ эди энг олий ғоя.

Биров Байрут кўчаларида
Одам овлар, дилда машъум аҳд.
Ўч олади ўлжаларидан,
Ўқи тегса бехато — шу бахт.

Бировлар бор, олтину биллур,
Жарақ-жарақ пул унга фарах.
Бахтни тўлган қути деб билур,
Ўзи бўлса дунёда — шу бахт.

Эй сен, заррин шифтига боқиб,
Ўз уйида қуриб олган тахт,
Келса мўмай бойликлар оқиб,
Шудир сенга энг муқаддас бахт.

Йўқ! Бахт сўзи этилмас талқин,
Керак бўлмас минг турли исбот.
У виждондан ҳосила чақин,
Ҳақиқатга бахшида ҳаёт.

Бахт—севгини ким тутди баланд,
Садоқатга жонни тикди нақд.

Ё улғайтди элпарвар фарзанд,
Она учун шудир эзгу бахт.

Ҳаёт ичра ҳар бир инсонни,
Ҳар туйғуни синов этар Вақт.
Ким мусаффо сақлаб имонни,
Меҳнат ичра ўзин топди — Бахт.

ҲАЁТ ДАРАХТИ

Эмиб оппоқ чўққилар қорин,
Водий бўйлаб югурар Норин.

Гўё улкан бир дарахтдир у,
Ер бағирлаб ўсгувчи мангу.

Томиридир минг бир ирмоғи,
Ўшандандир шўх югурмоғи.

Сув ўзани — унинг танаси,
Обиҳаёт, нур тантанаси.

Минг шохи—минг шеваси унинг,
Ҳар шева—минг меваси унинг.

Диёр бўйлаб ётар таралиб,
Бир антиқа ғазна ялалиб.

Қуёшу сув ва ер учовлон
Бир оғушда кўргизиб жавлон;

Унар узум, полиз ва пахта
Бу улуғвор буюк дарахтда.

Юрагида бор иқтидорин
Инсонларга элтмоқда Норин.

МАНЗАРА

Атлас жилоли бу водийни қаранг,
Камалак нурларин тизиб қўйгандай.
Пайваст бир-бирига неча хилда ранг,
Худди Тансиқбоев чизиб қўйгандай.

Чўққилар, лолалар, сойлар, нуқра қор —
Гўё она-ернинг кўргазма зали.
Бунда тўрт фаслнинг замзамаси бор.
Сукунат, гўзаллик, ранглар ғазали.

Киргил бу водийга, тоза дил инсон,
Чашмалар биллурин кўз билан сипқор.
Сенга у нафосат этгайдир эҳсон,
Кўксингга тўлдиргай шеърият, виқор.

Сўқмоқлар юлдузга элтар йўлингни,
Ҳикоятлар айтур турфа ирмоқлар.

Бир баргга бесабаб урма қўлингни,
Сендан меҳр кутар зилол япроқлар.

Сени елкасида тутиб турар тоғ,
Кўриб тимсолингда буюк орзуни.
Тўйиб нафас ютиб, оламга бир боқ,
Олам ҳам сўзлайди сенга розини.

ШЕЪР

Шеър ёзишни саодат билиб,
Ғоят оғир йўлга кирганмиз.
Неча йилки, юракни тилиб,
Шу иштиёқ билан биргамиз.

Шеър—энг тоза туйғулар истар,
Шеър—фикрнинг учқур маҳали.
Ким ундан бир манфаат қистар,
Шеърдан минг йил узоқда ҳали.

Одам ишқи, олам ташвиши
Қўндирмаса кўзингга уйқу,
Билки, минглаб инсонлар иши
Битта шеърга жам бўлгани бу.

У—дил нажиб ҳисга чулғаниб,
Жон жилмайиб, кўз ёшланган пайт.
Бир қатрада уммон тўлғаниб,
Бир заррада тоғ бошланган пайт.

БИРЛАШСА ОДАМ

Агар бирлашмаса қўлда беш панжа,
Қийиндир кўтармоқ оддий харини.
Ўзин пеш қилмасин оламга қанча,
Ёлғиз—кўра билмас уйдан нарини.

Юз мева, юз гулдан ҳосил бўлур боғ,
Бир ранг етишмаса қайда камалак!
Минглаб адирлардан кўтарилар тоғ,
Беҳад юлдузлардан тузилган фалак.

Дунёга келганинг—ўзи мукофот,
Келдингми, одамлар дарди билан ён.
Қаршингда жилвасоз кўринган ҳаёт,
Худди шу бирликдан мангу имтиҳон.

Ватан—бу уйингдан сарҳадлар қадар
Бепоён, мунтазам бир манзарадир.
Сенга жигар эрур унда бор халқлар,
Умринг шу қуёшдан тиниқ заррадир.

Буюк тил тагида мавжуд юз лаҳжа,
Миллиард зарралардан барпо бу олам,
Йилни ҳосил этур неча минг лаҳза,
Халқни ҳосил этур бирлашса одам.

СПОРТ

ЕНГИЛ АТЛЕТИКА

ЮГУРУВЧИЛАР МАҲОРАТИ

Ленинград шаҳрида бир неча кун давом этган мамлакат чемпионати якунланди. Чемпионлик учун курашда республикамиз енгил атлетикачилари юқори натижа кўрсатишга ҳаракат қилдилар. Жумладан, тошкентлик Э. Барбашина юз метрга югуришда (11,29 секунд) тўртинчи ўринни эгаллаган бўлса, 200 метрли масофани 22,50 секундда босиб ўтиб ғалабага эришди. Унинг ҳамшаҳри С. Усов ҳам олтин медални қўлга киритди. У 100 метрга тўсиқлар оша югуришда маҳорат кўрсатиб, маррагача 13,65 секунд сарфлади. Лангар билан сакраган В. Ишутин 5 метру 60 сантиметрли маррани эгаллаб, тўртинчи натижа кўрсатди. Таниқли югурувчи З. Зайцева бу сафар 1500 метрлик масофада олтинчи бўлди.

СОВРИНЛАР ВА ЎРИНЛАР

● **ФУТБОЛ.** Мавсум кубоги учун мамлакат чемпиони «Зенит» футболчилари билан СССР кубоги эгаси пойтахт динамочилари ўртасида ўтказилган икки учрашув мухлисларда катта қизиқиш уйғотди. Ленинградлик футболчилар икки учрашув (2:1, 1:0) ҳисобида кубокни қўлга киритишди.

● **ЧИМ ХОККЕЙ.** Эркаклар олий лига командалари ўртасида навбатдаги учрашувлар ўтказилди. Андижоннинг «Звезда» ва Ленинскнинг «Старт» коллективлари ўйини 2:0 ҳисобида якунланди. Ҳозир «Звезда» хоккейчилари 19 очко билан учинчи ўринни эгаллаб туришибди.

ЯНГИЛИКДАН ХАБАРИНГИЗ БОРМИ?

ПОМИР «ПОМИРЛАР»НИ ОЛҚИШЛАМОҚДА

Владимир Жонибековнинг номи Помир картасига туширилди. Космонавтнинг юртдошлари — Ўзбекистон альпинистлари номсиз чўққини биринчи бўлиб чиққан кишиларнинг ҳуқуқига кўра унинг номи билан аташни таклиф қилдилар. Қор босган чўққига олиб чиқилган вимпелда шу нарса ёзиб қўйилган. Бу вимпел космонавтлар ясси тоғлиги районида денгиз юзидан 4910 метр баландликда оқариб кўринмоқда.

Ўзбекистон терма командасининг қатнашчилари бўлмиш ёш альпинистлар қийин походни тугалладилар. Уларни Вадим Элчибеков билан Александр Путинцев баландликни забт этишга тайёрлагандилар.

Позивнойи «Помир» бўлган самовий экипажни Помир шу тахлитда олқишлади.

(ЎзТАГ).

САҲИФАДА ЎҚИНГ:

- Шеърият мухлислари, Сизлар учун
- Маданият янгиликлари
- Хушхабарлар

ТОШКЕНТ ГАСТРОЛЛАРИ

Республикамиз пойтахтида Ғ. Камол номидаги Татаристон АССР давлат академик театри гастроллари муваффақиятли давом этмоқда. Тошкентлик театр санъати мухлислари қардошларимиз кўрсатган «Мунгли бир садо» спектаклини зўр қизиқиш билан томоша қилдилар. Асар Муса Жалилнинг ҳаёти ва жасоратига бағишланган. РСФСР ва Татаристон АССР Давлат мукофотларининг лауреати Тўфон Миннуллин асари асосида саҳналаштирилган бу публицистик драма ўлмас ватанпарварнинг садоқатига, жасоратига ўзига хос гимни, мадҳиядир.

Суратда: «Мунгли бир садо» публицистик драмасидан бир саҳна. Муса Жалил ролида РСФСР халқ артисти Р. Тазетдинов, унинг онаси ролида РСФСР ва Татаристон АССР халқ артисти Рашида Зиганшина.

Р. ШАМСУТДИНОВ фотоси (ЎзТАГ).

Кўргазма залларида

ДИЛ ДАЪВАТИ

Республикамиз рассомларининг активлиги КПСС XXVII съезди ва Ўзбекистон Компартиясининг XXI съезди арафасида янада кучайди. Улар партиямизнинг бўлажак анжуманларига совғалар тайёрлаш ўй-мақсади билан меҳнат қилаётган кишиларнинг ташаббускорлиги ва ватанпарварлигини ўз асарларида акс эттиришга интилишяпти. Санъаткорларнинг бу соҳадаги ютуқларини вақти-вақти билан ташкил этилиб турган кўргазмаларда кўриш мумкин.

Яқинда очилган кўргазмага эса устозларининг изидан бораётган ёш рассомларнинг асарлари қўйилди.

Одатдагидек, кўргазма плакатлардан бошланади. Бу залда асосан А. Островский номидаги Тошкент театр ва рассомлик санъати институти ва Беньков номидаги бадиий билим юрти битирувчиларининг асарлари намойиш этилмоқда. Плакатлар сиёсий темаларга бағишланган. Ёшлар биринчи навбатда тинчлик учун кураш ғоясини илгари сурадилар, урушни қоралайдилар, эзгу ниятли ҳар бир инсонни тинчликни сақлаб қолишдек муқаддас ишга ҳисса қўшишга даъват этадилар. В. Рошчиннинг «Ерда ва космосда тинчлик бўлсин!», С. Лепешкиннинг «Тинчлик учун», Д. Юсуповнинг «Тинчлик», Т. Островерхованинг «Тинчлик, социалистик интернационализм ва халқлар озодлиги учун», А. Тавшунскийнинг «Ёнингда тут» деган плакатларида эзгу тема ўзига хос тасвирланган.

Кўргазмада иш жараёнлари ва меҳнат кишиларини тасвирлаган асарлар ҳам анчагина. Шулардан бири «Тушлик» деб аталади. Ёш рассом Г. Чернухинанинг бу картинасида акс эттирилган қизлар унумли меҳнатдан сўнг дам олишмоқда. Улар хурсанд кўринади. Демак, куннинг биринчи ярмида мўлжалдаги ишларни бажариб бўлишган. Рассом ишораси — турли штрихлар уларнинг ҳамиша илғорлигидан далолат беради.

Ёшлар республикамиз шаҳар ва қишлоқлари қиёфаларини тасвирловчи картиналар ижод этишган. Бу борада Т. Миржалоловнинг «Ленин проспекти» асари диққатга сазовор.

Ёшлар олимлар ва ёзувчиларнинг портретларини ишлаганлар. А. Бакировнинг «Абу Али ибн Сино», З. Фахриддиновнинг «Ал-Хоразмий», С. Рахметовнинг «Ғафур Ғулом», Х. Маматованинг «Ойбек» асарлари шулар жумласидан. С. Раҳметов Ғ. Ғуломни у яратган ўлмас асарлар қаҳрамонлари бағрида акс эттиради.

Буюк Ғалабанинг 40 йиллиги муносабати билан жуда кўп асарлар ишланди. Ана шундай картина ва портретлар орасида ёш мўйқалам соҳиблари яратган асарлар ҳам бор. Кўргазмага шундай ишлардан намуналар қўйилган. Масалан, А. Юсуповнинг «Ўғилни эслаб» картинаси. Асарда фарзанднинг портретини ёки фотосуратини кўрмаймиз. Фақат унинг йўлига интизор она билан танишамиз. Лекин барибир, ҳамма гап ўғил ҳақида...

Ёш мўйқалам соҳибларининг барча жанрларга мурожаат қилиб ўзига хос асарлар яратишга бўлган интилишлари кўргазмада яққол сезилиб турибди. Буни эътироф қилган ҳолда айрим фикр-мулоҳазаларимизни айтиб ўтмоқчимиз. Аввало, кўргазмага қўйилган асарларнинг ҳаммасини ҳам бирдай баҳолаш қийин. Ёш рассомларнинг изланишларида активлик кутилган даражада эмас. Улар муҳим темаларга мурожаат қилсалар-да, унга муносиб картиналар ярата олмаганлар. Айрим авторлар мавзунинг мағзини обдон чақиб етмасдан туриб ижод қилишган. Баъзиларида тақлид қилиш кучли. Кўплаб автопортретлар ишлаган, фан ва маданият соҳасида ишлайдиган тенгдошларининг қиёфаларини акс эттирган рассомлар негадир ишчи, қурувчи, колхозчи деҳқон портретини ижод этишдан узоқда. Кўргазмада бундай асарлар деярли йўқ.

Баъзи асарларда палапартишлик кўзга ташланади. Масалан, А. Умеровнинг «Пайвандловчилар» деб номланган картинасида биринчи планда одамлар эмас, балки, трубалар тасвирланган. Р. Шодиевнинг картинасида учта хонанда қўлида тарелка ушлаб катта ашула куйлаяпти. Асарга «Мақом» деб изоҳ берилган. Картинани «Катта ашула» деб номласа мантиқан тўғри бўлардику?! Бундай камчилик, чалкашликлар кўргазмадаги бошқа экспонатларда ҳам учрайди.

Ёшлар ва студентларнинг XII Жаҳон фестивалига бағишлаб очилган, Ўзбекистон Рассомлар союзининг залида намойиш этилаётган бу кўргазма авторлар изланаётганини кўрсатиб турибди. Ишончимиз комилки, устоз рассомлар изидан бораётган ёшларимиз камчиликларга барҳам бериб, келгусида янги, замонавий асарлар яратадилар.

Ю. БЕРДИЕВ.

«ҚЎРҚМАНГ, КАПТАРЛАР»

«ЎЗБЕКФИЛЬМ» СУРАТГА ОЛМОҚДА

К. Ёрматов номидаги «Ўзбекфильм», республика илмий-оммабоп ва ҳужжатли фильмлар киностудиялари ходимлари янги асарлар устида ишламоқдалар. Бўлажак картиналар турли-туман мавзуларни тасвирлайди. Масалан, режиссёр Ғиёс Шермуҳамедов раҳбарлигида экранлаштирилаётган «Қўрқманг, каптарлар» бадиий фильми партия ва ҳукуматимиз мелиорация программасининг қандай бажарилаётганлигига бағишланганлиги билан диққатга сазовор.

Режиссёр Ғ. Шермуҳамедов кино мухлисларига «Баҳор лавҳалари», «Учқур тулпор изидан», «Яккама-якка» фильмлари орқали яхши таниш. Уни кўпроқ инсон ва она замин мавзуи қизиқтиради. Санъаткор бу темадаги изланишларида машҳур совет режиссёрларининг, устозларининг тажриба ва анъаналарига, маслаҳатларига таянади.

У суратга олаётган янги бадиий картина сценарийсини кинодраматург Дмитрий Василиу ёзувчи Евгений Березиков асари асосида ёзган.

Ғ. Шермуҳамедов янги фильм ҳақида шундай деди:

— Асар қаҳрамони Баҳром Халилов тузган лойиҳа асосида тоғли районлардан бирида янги сув омбори қурилиши керак. У ўзи туғилиб ўсган қишлоққа келади. Баҳром билан бирга олимлар, геологлар ва лойиҳачилар группаси ҳам ташриф буюради. Бу орада қишлоқда икки-уч йилдан кейин бу ерлар сув остида қолармиш, деган гаплар тарқалади. Шу тариқа қарама-қаршилик юзага келади. Ахир, ўз қишлоғини сув остига чўктираётган ҳамқишлоқдан ким ҳам хурсанд бўларди?! Янги ерлар берилиб, шинам уйларга кўчиш тавсия қилинганида қишлоқ аҳли кўнмайди. Бир ёқда қурилишни бошлаш керак, иккинчи ёқда аҳоли орасида тушунтириш ишлари олиб бориш керак... Фильм воқеалари шу тариқа ривожланиб боради.

Бош қаҳрамон Баҳром ролини «Ёш гвардия» театрининг актёри Карим Мирҳодиев ижро этяпти. У кино мухлисларига «Бўйсунмас», «Жонтойнинг қасами» фильмлари орқали таниш. Наби Раҳимов, Ҳамза Умаров, Ўлмас Алихўжаев, Баҳодир Йўлдошев, Тамара Шокирова, Роза Исмоилова, Ҳусан Шарипов каби актёр ва актрисалар ҳам картинада иштирок этишмоқда.

Янги фильм ижодкорлари айни кунларда Сурхондарё областининг Сариосиё районидаги Тўпаланг сув омбори қурилиши бунёдкорлари билан «ҳамнафасликда» иш олиб боришаётир. Оператор Темур Қаюмов воқеаларни киноленталарга муҳрлаяпти.

Рассом Низом Нуриддинов декорация эскизлари яратмоқда. Композитор Румиль Вильданов фильмга оригинал куйлар басталаш билан банд.

«Ўзбекфильм» ижодкорлари янги фильмни ҳозирги замон кинематографияси талабларига жавоб берадиган, томошабинларни тўлқинлантирадиган қилиб ниҳоясига етказиш мақсади билан изланмоқдалар.

У. АБДУШОҲИДОВ,

ОБ-ҲАВО

Синоптикларнинг хабар қилишича, шу кеча-кундузда Ўзбекистонда ҳаво бироз булутли бўлади. Ёғингарчилик кутилмайди. Фарғона водийсининг тоғли районларида бироз ёмғир ёғиб, момақалдироқ бўлади. Шимоли-ғарбдан секундига 9—14 метр тезликда шамол эсади. Чўл зоналарида айрим жойларда секундига 15—20 метр тезликда чанг-тўзонли шамол кўтарилади. Ҳарорат кечаси 18—23, кундузи 29—34 даража, жанубда эса 38 даражага етади.

Тошкентда ҳаво бироз булутли бўлиб, ёғингарчилик кутилмайди. Шимоли-ғарбдан секундига 5—10 метр тезликда шамол эсади, кундузи эса секундига 14 метргача кучаяди. Кечаси 20—22, кундузи 31—33 даража иссиқ бўлади.

(ЎзТАГ).

Редактор Л. ҚАЮМОВ.

РЕКЛАМА ✲ ЭЪЛОНЛАР

МЕҲНАТ ҚИЗИЛ БАЙРОҚ ОРДЕНЛИ ТОШКЕНТ ДАВЛАТ МЕДИЦИНА ИНСТИТУТИ
1985-1986 ўқув йили учун
КЕЧКИ ТАЙЁРЛОВ БЎЛИМИГА
ТИНГЛОВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Тайёрлов бўлимига ўрта маълумотли камида бир йил узлуксиз иш стажига эга бўлган илғор ишчилар, колхозчилар, СССР Қуролли Кучлари сафидан запасга бўшатилганлар саноат корхоналари, қурилиш, транспорт ва алоқа ташкилотлари, колхозлар, совхозлар ва ҳарбий қисмнинг йўлланмаси бўйича қабул қилинади.

Икки йиллик иш стажига эга бўлган кичик медицина ҳамширалари ва санитаркалар даволаш ва санитария-профилактика, аптека, суд-медицина экспертизаси муассасаларининг йўлланмалари билан қабул қилинадилар. Шунингдек, бир йиллик узлуксиз иш стажига эга бўлган кичик медицина ходимлари ва санитаркалар ўқиш давомида йўлланма берган муассасада ишлашни давом эттиришлари шарти билан кечки бўлимга қабул қилинади.

Тайёрлов бўлимига кирувчилар қуйидаги ҳужжатларни тақдим этишлари лозим: институт ректори номига ёзилган ариза, йўлланма, ўрта маълумоти тўғрисидаги ҳужжат (асл нусхаси), иш ёки ўқиш жойидан характеристика, соғлиғи ҳақида справка (286-форма), 6 дона фотосурат (3х4 см. ҳажмда), меҳнат дафтарчасидан кўчирма (корхона раҳбари томонидан тасдиқланган).

Ҳарбий билет ёки ҳарбий хизматга алоқадорлиги ҳақидаги гувоҳнома ва паспорт шахсан кўрсатилади.

Аризалар 20 августдан 15 сентябргача қабул қилинади.

Тайёрлов бўлимига кирувчилар, улар билан ўтказиладиган суҳбат натижаларига асосланган ҳолда ректор буйруғи билан қабул қилинадилар.

Машғулотлар — 1 октябрдан бошланади, ўқиш муддати — 10 ой.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳри, Медиклар шаҳарчаси, 10-корпус (10, 28, 34, 82, 100-автобуслар; 15-трамвайнинг охирги бекати).

КИЕВ ГРАЖДАН АВИАЦИЯСИ ИНЖЕНЕРЛАРИ ИНСТИТУТИНИНГ
ТОШКЕНТ ФИЛИАЛИ
1986 ЙИЛДА 1 КУРСГА ЎҚИШГА КИРИШГА ТАЙЁРЛАШ МАҚСАДИДА ИШЛАБ ЧИҚАРИШДАН АЖРАЛМАГАН ҲОЛДА ЎҚИШ УЧУН
СИРТҚИ ТАЙЁРЛОВ БЎЛИМИГА
ТИНГЛОВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Камида бир йил амалий иш стажига эга бўлган илғор ишчилар, колхозчилар ва СССР Қуролли Кучлари сафидан запасга бўшатилганлар орасидан тугалланган ўрта маълумотли шахслар қабул қилинади.

Тайёрлов бўлимини тамомлаган ва битириш имтиҳонларини муваффақиятли топширган шахслар институтга кириш имтиҳонларисиз қабул қилинади.

Тайёрлов бўлимида ўқишга йўлланма берилган шахслар қуйидагиларни тақдим этадилар: директор номига ариза, корхона йўлланмаси, ўрта маълумоти тўғрисида ҳужжат, характеристика, 8 дона фотосурат (3х4 см.), медицина справкаси (086/У форма), меҳнат дафтарчасидан кўчирма.

1985 йил 25 сентябрдан 30 сентябргача ўқишга кирувчилар математика ва физикадан суҳбатдан ўтадилар.

Машғулотлар 1985 йил 1 сентябрдан бошланади.

Ҳужжатлар қуйидаги адресга юборилсин: 700033, Тошкент шаҳри, 33-алоқа бўлими, Гоголь кўчаси, 77-уй.

Ф. ЭНГЕЛЬС НОМЛИ ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЧЕТ ТИЛЛАР ПЕДАГОГИКА ИНСТИТУТИ
вакант вазифаларга
КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

кафедра доцентлари: КПСС тарихи (тарих фанлари кандидати), педагогика (педагогика фанлари кандидати, рус тилида ўқитиш учун);

кафедра катта ўқитувчиси: чет тилларини ўқитиш методикаси (француз тили);

кафедра ўқитувчилари: чет тилларини ўқитиш методикаси (3-инглиз тили, 2-француз тили, 1-немис тили), француз тили лексикаси ва стилистикаси (0,75 ставка), рус тили ва адабиёти (5).

Конкурс муддати — 24 августгача.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳри, Муқимий кўчаси, 104-уй, кадрлар бўлими.

●

ЎРТА ОСИЁ ЎРМОН ХЎЖАЛИГИ ИЛМИЙ-ТАДҚИҚОТ ИНСТИТУТИ
1985 йил учун
ҚУЙИДАГИ ИХТИСОСЛАР БЎЙИЧА
Аспирантурага
ҚАБУЛ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

ишлаб чиқаришдан ажралган ҳолда: ўрмон экинлари, селекция ва уруғчилик, ўрмончилик ва ўрмоншунослик, агролесомелиорация ва иҳота ўрмонлари ташкил этиш, ўрмон хўжалиги экономикаси ва уни ташкил этиш;

ишлаб чиқаришдан ажралмаган ҳолда: тупроқшунослик, ўрмон экинлари, селекция ва уруғчилик, агролесомелиорация ва иҳота ўрмонлари ташкил этиш, ўрмон хўжалиги технологияси ва машиналари.

Ҳужжатлар — 12 августгача қабул қилинади.

Мурожаат учун адрес: Тошкент области, Тошкент райони, Дархон алоқа бўлими. Телефонлар: 24-60-63, 24-62-80.

МУАССАСАЛАР ВА ТАШКИЛОТЛАРНИНГ РАҲБАРЛАРИ ДИҚҚАТИГА!

Ўзбекистон ССР Маориф министрлигининг
РЕСПУБЛИКА СТЕНОГРАФИЯ ВА МАШИНКАДА ЁЗИШ КУРСЛАРИ

республиканинг замонавий иш юритиш асосларини билувчи секретарь-стенографистка ва секретарь-машинистка ихтисослари бўйича кадрларга нисбатан тобора ўсиб бораётган эҳтиёжини назарда тутиб, курсларга эркин қабул қилишдан ташқари шартнома асосида муассасалар ва ташкилотлар томонидан йўлланувчи ходимларни ҳам

ЎҚИШГА ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Ўқишнинг иш билан қўшиб олиб борилиши таъминланади.

Курсларга ўқувчиларни қабул қилиш йилига икки марта ўтказилади.

Декабрь-январда қабул қилинганлар учун машғулотлар — 1 ФЕВРАЛДАН; июль-августда қабул қилинганлар учун машғулотлар — 1 СЕНТЯБРДАН БОШЛАНАДИ.

Маълумотлар олиш учун қуйидаги адресга мурожаат қилинсин: 700003, Тошкент шаҳри, Олмазор кўчаси, 174-уй (Бешёғоч, Комсомол кўли яқинида), ҳар куни соат 10.00 дан 19.00 гача. Телефон 45-62-52.

Ўзбекистон ССР Фанлар академияси Шарқшунослик институти коллективи институт катта илмий ходими, филология фанлари кандидати О. Усмоновга рафиқаси

Чаман ХУЖАЕВАнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

---

7 АВГУСТ, ЧОРШАНБА

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

МОСКВА-I. 9.00 — «Время». 9.40 — Илмий-оммабоп фильм. 10.10 — Цирк. 10.40 — «Саёҳатчилар клуби». 11.40 — Концерт. 12.10 ва 15.00 — Янгиликлар. 15.20 — Илмий-оммабоп фильм. 15.45 — «Пушкин шеъриятн оламида». 16.35 — «Мовий сурат». Бадиий фильм. 18.00 — Сузиш. Европа чемпионати. 18.30 — «16 ёшгача ва ундан катталар». 19.15 — «Дунё воқеалари». 19.30 — А. Глазунов асарлари. 20.15 — «Р» ҳужжати». Бадиий фильм. 1-серия. 21.30 — «Время». 22.00 — Футбол. Халқаро учрашув.

МОСКВА-II. 9.00 — Гимнастика. 9.15 — Концерт. 9.45 — «Биродар бўлиш учун». Бадиий фильм. 1-серия. 11.00 — «Оила ва мактаб». 11.30 — Мультфильм. 11.50 — Телефильм. 12.20 — «Қора денгиз тўлқинлари». Бадиий фильм. 2-серия. 13.25 — Немис тили. 14.00 — Концерт. 15.00 — Тележурнал. 15.45 — Чувашистон телевидениесининг программаси. 16.25 ва 18.30 — Янгиликлар. 18.50 — Илмий-оммабоп фильм. 19.00 — Енгил атлетика. СССР чемпионати. 20.00 — «Шахмат мактаби». 20.30 — «Хайрли тун, кичкинтойлар». 20.50 — Концерт. 21.00 — Сув тўпи. Европа чемпионати. 21.30 — «Время». 22.00 — «Биродар бўлиш учун». Бадиий фильм. 2-серия. 23.05 — Киноконцерт.

ТОШКЕНТ-I. 7.30 — Ритмик гимнастика. 7.50 — Телефильмлар. 8.30 — «Ахборот». 8.50 — «Пушчик Прагага боради». Бадиий фильм. 18.00 — Янгиликлар. 18.15 — Мультфильм. 18.35 — Мактаб ўқувчилари учун. 19.10 — В. И. Лениннинг «Демократик революцияда социал демократиянинг икки тактикаси» китоби нашр этилганлигининг 80 йиллигига. 19.30 — «Ахборот». 19.45 — Футбол. «Звезда» — «Пахтакор» (ёзиб олинган). 20.30 — «Ахборот». 20.50 — Халқ ижодиёти». 21.30 — «Время». 22.00 — Эркаклар ёзи». Бадиий фильм.

ТОШКЕНТ-II. 9.00 — 16.30 — Москва-II. 18.10 — Телефильм. 18.30 — Фильм-спектакль. 20.00 — Тошкент янгиликлари. 20.20 — Телефильм. 20.50 — «Шаҳарликлар дастурхонига». 21.30 — Москва-II.

РАДИО

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 8.30 — «Сиз бизга мактуб йўллабсиз». 9.30 — «Совет Ўзбекистони: одамлар, ишлар ва режалар». 10.15 — «Дилбарим». Сюита. 10.40 — «Қармоқ». 11.15 — «Юность». 12.10 — «Ўзбекистан индустриальний». 13.00 — «Чорвадор». 14.00 — Қишлоқ хўжалик ходимлари учун эшиттириш. 15.40 — «Қаҳрамон пионерлар». Радиопостановка. 17.00 — Ўқувчилар учун эшиттириш. 18.15 — В. И. Ленин асарининг 80 йиллигига. 18.30 — Рубоб ва оркестр ижроси учун куйлар. 19.25 — «Менинг Ватаним». Кантата. 19.40 — «Миллионлар ленинча университети». 20.50 — «Барҳаёт шеърият». 21.10 — «Қишлоқ оқшомлари». 22.30 — Янги музикали ёзувлар. 23.30 — Дам олиш концерти.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

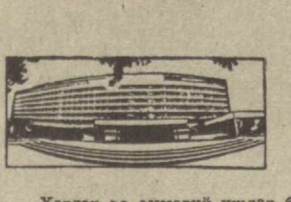

Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР.

Редакция адреси: 700047, Тошкент, Ленинград кўчаси, 32.

Хатлар ва оммавий ишлар бўлими телефонлари — 33-21-43, 32-53 16, 32-53-20, 32-53-21, 33-11-49, 32-54-06.

Р. — 09361

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси.

ИНДЕКС 64583. А. — 178. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12